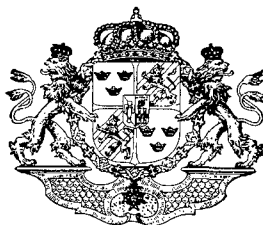

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

INDUSTRI OCH BERGSHANTERING

BERGSHANTERING

BERÄTTELSE FÖR ÅR 1926

AV

KOMMERSKOLLEGIUM

STOCKHOLM 1927

K. L. BECKMANS BOKTRYCKERI

[1695 27]

INLEDNING

TILL

Bergshantering / Kommerskollegium. – Stockholm : K.L . Beckman, 1912-1962. – (Sveriges officiella statistik).

Bergshantering / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : K.L . Beckman, 1963-1978. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1977.

1911-1949 med innehållsförteckning och sammanfattning på franska. –1950-1977 med innehållsförteckning och sammanfattning på engelska. – Från 1952 med parallelltitel på engelska: Metal and Mining Industries.

Föregångare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. C, Bergshantering. Commerce Collegii underdåniga berättelse för år...– Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1859-1911.

Täckningsår: 1858-1910.

Efterföljare:

Täckningsår 1978, se Statistiska Meddelanden Iv 1980:12.

Täckningsår från 1979 införlivad i Industri / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Isaac Marcus 1962-1996. – (Sveriges officiella statistik)

Översiktspublikationer:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1960. S. 1-5. Tab. 1. – Tab. 4

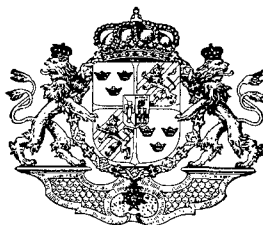
Sveriges bergshantering år 1913 : specialundersökning / av Kommerskollegium. – Stockholm : Isaac Marcus, 1917. – 257, 108 s. – (Sveriges officiella statistik).

Bergshantering. År 1926. – (Sveriges officiella statistik).
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2015.

urn:nbn:se:scb-berg-1926

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

INDUSTRI OCH BERGSHANTERING

BERGSHANTERING

BERÄTTELSE FÖR ÅR 1926

AV

KOMMERSKOLLEGIUM

STOCKHOLM 1927

K. L. BECKMANS BOKTRYCKERI

[1695 27]

TILL KONUNGEN.

Jämlikt sin instruktion får Kommerskollegium härmed överlämna berättelse om rikets bergshantering år 1926. I anslutning till 1926 års besparingssakkunnigas förslag den 11 augusti 1927 rörande förenklingar i vissa av Kollegii statistiska publikationer har berättelsen inskränkts, synnerligast i de delar, som motsvara tab. 10 samt tabb. 14—19 i 1925 års berättelse. I övrigt ansluter sig 1926 års berättelse i fråga om plan och uppställning i allt väsentligt till föregående års. Ur berättelsen hava preliminära uppgifter om produktionen av järnmalm och tackjärn m. m. redan förut offentliggjorts i Kommersiella Meddelanden.

Stockholm den 25 oktober 1927.

Underdånigst

K. A. FRYXELL.

MARTIN JANSSON.

A. Lilienberg.

Innehållsförteckning.

	Sid.
Allmän översikt	7.
A. Bergverkens produktion	8.
B. Råmaterial och bränsle samt drivkraft	26.
C. Arbetsgivare och personal	32.
D. Fyndigheters förvärvande och försvar	35.
E. Bevillningstaxerad inkomst av bergverksrörelse	37.
Fransk résumé	38.
Tabeller:	
Tab. 1. Uppfordringen ur järngruvorna år 1926	42.
» 2. Järnmalms anrikning, brikettering och sintring år 1926	50.
» 3. Masugnar och tillverkning av tackjärn år 1926	54.
» 4. Antal verk samt hårdar och ugnar för beredande av smidbart järn och stål år 1926	54.
» 5. Tillverkning av smältstycken och råskenor samt götmetall och blåsstål år 1926	56.
» 6. Tillverkning av smitt, pressat och valsat järn och stål m. m. samt erhållet skrot år 1926	57.
» 7. Tillverkning vid bergverken av andra metaller än järn m. m. år 1926	59.
» 8. Uppfordringen ur andra malmgruvor än järngruvor år 1926	60.
» 9. Uppfordringen ur stenkolsgruvorna år 1926	62.
» 10. Produktionen av oarbetad sten och stenarbeten år 1926	64.
» 11. Förbrukningen vid bergverken av bränsle år 1926	66.
» 12. Träkolförbrukningen vid verk med framställning av järn och stål år 1926 . .	68.
» 13. Motorer, använda vid bergverken år 1926	69.

Table des matières.

	Pag.
Aperçu général	7.
A. La production des mines, des usines et des carrières	8.
B. Matières brutes, combustibles et force motrice	26.
C. Patrons et personnel	32.
D. Acquisition et défense des gisements	35.
E. Revenus nets des exploitations minérales d'après le recensement officiel	37.
 Résumé en français	 38.
 Tableaux annexés:	
Tabl. 1. Extraction de minerais de fer, en 1926	42.
Col. 1—2: Mines et limites; col. 3: Méthode d'extraction; col. 4: Nombre des semaines d'exploitation; col. 5—6: Roche et minerai réunis tirés (col. 5) sous terre et (col. 6) à la surface; col. 7—9: Production (col. 7—8) et valeur (col. 9) de minerai de fer tiré directement utilisable, (col. 7) de première qualité et (col. 8) d'autres qualités; col. 10—12: Pour cent (col. 10) de fer, (col. 11) de phosphore et (col. 12) de soufre, contenu dans le minerai de fer de première qualité; col. 13: Production de minerai propre à enrichir.	
» 2. Enrichissement de minerais de fer, en 1926	50
Col. 1: Usines; col. 2: Méthode d'enrichissement; col. 3: Nombre des heures de production; col. 4—8: Produit brut employé et son pour cent (col. 6) de fer, (col. 7) de phosphore et (col. 8) de soufre; col. 9—13: Produit tout fait et son pour cent (col. 11) de fer, (col. 12) de phosphore et (col. 13) de soufre; col. 14—17: Briquettes (sinters y compris).	
» 3. Hants-fourneaux et production de fonte, en 1926	54.
Col. 1: Gouvernements; col. 2: Nombre des usines; col. 3—4: Nombre des hants-fourneaux; col. 5: Journées de fondage; col. 6—14: Fonte; col. 15—16: Ouvrages de fonte directement produits; col. 17—18: Production totale.	
» 4. Usines et fourneaux à produire le fer doux et l'acier, en 1926	54.
Col. 1: Gouvernements; col. 2: Nombre des usines employées; col. 3—8: Fourneaux à puddler et à fondre la ferraille; col. 9—21: Fourneaux à métal fondu; col. 22—23: Fourneaux à acier poule.	
» 5. Production de massiaux, fer brut en barres, lingots etc., en 1926	56.
Col. 1: Produits; col. 2—3: Production totale, (col. 2) quantité et (col. 3) valeur en couronnes; col. 4—6: Produits destinés à la vente, (col. 4) à l'étranger, (col. 5) dans le pays, (col. 6) valeur en couronnes.	
» 6. Production de fer et d'acier forgé et laminé ainsi que chutes de fer, en 1926	57.
Col. 1: Produits; col. 2—3: Production totale, (col. 2) quantité, (col. 3) valeur en couronnes; col. 4—6: Produits destinés à la vente, (col. 4) à l'étranger, (col. 5) dans le pays, (col. 6) valeur en couronnes.	

	Pag.
Tabl. 7. Production de métaux autres que fer etc. dans les usines, en 1926	59.
Col. 1: Produits; col. 2—3: Production totale, (col. 2) quantité, (col. 3) valeur; col. 4—5: Produits destinés à la vente, (col. 4) kilogrammes, (col. 5) valeur en couronnes; col. 6: Matières premières exclusivement ou principalement d'origine étrangère.	
» 8. Minerais autres que ceux de fer, en 1926	60.
Col. 1—2: Mines et limites; col. 3: Méthode d'extraction; col. 4: Nombre des semaines d'exploitation; col. 5: Roche et minerai réunis tirés; col. 6—11: Production de minerais directement utilisables: (col. 6) cuivre, (col. 7) manganèse, (col. 8) zinc, (col. 9) plomb et argent, (col. 10) arsenic, (col. 11) pyrite, (col. 12—13) total, (col. 12) quantité, (col. 13) valeur en couronnes; col. 14: Pour cent de métal contenu dans les minerais; col. 15: Production de minerais propres à enrichir.	
» 9. Houille extraite, en 1926	62.
Col. 1—2: Mines; col. 3: Nombre des semaines d'exploitation; col. 4: Roche, houille et argile réunies tirées; col. 5—13: Production: (col. 5—9) de houille, (col. 10—11) d'argile réfractaire et (col. 12—13) de «klinker».	
» 10. Production des carrières et ateliers pour dégrossir, casser, tailler et polir la pierre, en 1926	64.
Col. 1: Produits; col. 2: Espèce de quantité; col. 3: Quantité totale de l'extraction; col. 4—5: Production destinée à la vente, (col. 4) quantité, (col. 5) valeur en couronnes.	
» 11. Consommation de combustibles dans les mines, les usines et les carrières, en 1926	66.
Col. 1: Gouvernements; col. 2: Houille; col. 3: Coke; col. 4: Tourbe; col. 5: Charbon de bois; col. 6: Bois de chauffage en grands morceaux; col. 7: Autre bois à brûler; col. 8: Combustible liquide; col. 9: Gaz de hauts-fourneaux; col. 10: schiste alumineux.	
» 12. Consommation de charbon de bois dans les usines de fer, en 1926	68.
Col. 1: Gouvernements; col. 2—3: Charbon de bois brut, (col. 2) de meule, (col. 3) de fourneau; col. 4—5: Charbon de lattes de scierie, (col. 4) de meule, (col. 5) de fourneau; col. 6: Consommation totale; col. 7: Valeur en couronnes; col. 8: Valeur moyenne par hectolitre, en couronnes.	
» 13. Moteurs employés dans les mines, les usines et les carrières, en 1926	69.
Col. 1: Moteurs; col. 2—21: Moteurs dans les mines (col. 2—9), les usines de schlich, de briquettes et de sinters (col. 10—13), les usines de fer et les autres usines pour la production de métaux etc. (col. 14—17), les carrières et ateliers de pierre (col. 18—21); col. 22—25: Totaux des moteurs.	

Allmän översikt.

Berättelsen om Sveriges bergshantering 1926 är, vad textavdelningen beträffar, liksom närmast föregående berättelse fördelad på följande huvudrubriker:

- A. *Bergverkens produktion*, omfattande redogörelse för produktionen av järnmalm, tackjärn, ferrolegeringar, järnsvamp, smidbara mellanprodukter, smitt, pressat och valsat järn och stål, andra malmer än järnmalm, andra metaller än järn samt diverse närstående bergverksprodukter, stenkol, eldfast lera och klinkerlera samt slutligen oarbetad sten och stenarbeten.
- B. *Råmaterial och bränsle samt drivkraft.*
- C. *Arbetsgivare och personal.*
- D. *Fyndigheters förvärvande och försvar.*
- E. *Bevillningstaxerad inkomst av bergverksrörelse.*

Tabellbilagans 10 första tabeller svara mot kap. A i texten, medan tabellerna 11—13 och kap. B i texten innehålla uppgifter angående förbrukade råmaterial och bränslemedel samt använd drivkraft. För arbetsgivare och sysselsatt personal, förvärvande och försvar av fyndigheter samt bevillningstaxerad inkomst av rörelsen redogöres endast i textavdelningen.

* * *

Omfattningen av det till grund för bergsberättelsen liggande primärmaterial (se härom senast 1925 års berättelse sid. 10) har förändrats så till vida, som minimigränsen för medräknade stenindustriella företag, ej hänförliga till fältspats- och kvartsbrott eller grövre granit-(d. v. s. i stort sett gatstens-)industri, för vinnande av bättre överensstämmelse med den före kriget tillämpade gränsen och med hänsyn till det läge, varvid partiprisnivån numera synes ha stabiliserats, ansetts böra sänkas till ett tillverkningsvärde av 15 000 kr. från närmast förutvarande 20 000 kr. Den utökning av materialet, som blivit en följd härav, har dock icke, om man bortser från uppgifterna om antalet arbetsställen, haft större inflytande på rikssiffrorna i tablan här nedan, vilken avser att giva en översiktlig bild av det allmänna läget inom bergshanteringens olika huvudgrenar under 1926.

Översikt av bergshanteringen år 1926.

	Antal arbets- ställen	Personal		Drivkraft i eff. hkr		Tillverk- ningarnas saluvärde Kr.
		För- valtnings- personal	Arbetar- personal	För omedelbar drift av maskiner och apparater	För drivande av elek- tricitets- generatorer	
Järngruvor	83	438	7 488	75 744	7 494	88 129 422
Andra malmgruvor	19	56	1 148	6 639	700	8 048 793
Järnverk	97	2 071	24 742	239 898	151 238	183 917 814
Andra metallframställningsverk o. d.	7	42	768	3 842	630	13 424 576
Stenkolsgruvor	9	103	2 201	4 301	390	6 208 711
Stenindustriella anläggningar ..	524	631	16 738	14 113	713	37 789 992
Summa 1926	739	3 341	53 085	344 537	161 165	337 519 308
» 1925	696	3 043	53 745	333 542	161 658	352 647 484

En jämförelse mellan totalsiffrorna för åren 1925 och 1926 ger vid handen, att under redogörelseåret antalet arbetsställen, som nyss antytts, ökats samt att den för omedelbar maskindrift använda drivkraften ävenledes undergått en mindre ökning. De förskjutningar mellan förvaltnings- och arbetarpersonalens antal, som kunna utläsas ur tablan, torde delvis bero därpå, att i anledning av ett förtydligande å formulären förmän, som ej deltaga i arbetet, mera konsekvent än tidigare redovisats under rubriken förvaltningspersonal. Tillverkningarnas saluvärde har under 1926 nedgått, och detta förhållande, sammanställt med det faktum, att totala antalet av samtliga bergverksarbetare under 1926 utgjorda arbetstimmar endast belöpte sig till 100⁵ mill. mot 109⁷ mill. närmast föregående år, synes berättiga omdömet, att bergshanteringens allmänna läge under 1926 med hänsyn till produktionens omfattning var något sämre än under 1925. Främsta orsaken härtill är att söka i en mycket stark produktionsminskning inom stenindustrien, där på grund av arbetskonnflikt rörelsen vid samtliga större firmors gat- och kantstenschuggerier låg helt nere under mer än halva året. Andra malmgruvor än järngruvor samt stenkolsgruvor uppvisa betydligt ökade produktionssiffror under redogörelseåret, medan för järnmalmgruvor, järnverk och andra metallframställningsverk ställningen ej undergått någon väsentligare förändring från 1925.

Beträffande dels förefintliga skiljaktigheter mellan de här meddelade siffrorna och motsvarande uppgifter i kommerskollegii allmänna industriberättelse, dels betydelsen i vissa fall av uttrycket »arbetsställe» hänvisas till 1925 års berättelse om bergshantering sid. 10.

A) Bergverkens produktion.

Järnmalm.

Redogörelseårets järnmalmproduktion, 8 465 914 ton direkt användbar malm och slig tillsammans, innebär en ny rekordsiffra, i det att 1925 års betydande kvantitet ytterligare ökats med 3⁶ %. Att en produktionsstegring ägt rum, medan exporten under samma tid gått ned avsevärt (jfr nedan sid. 13), förklaras dels av att 1925 års exportkvantitet till mycket avsevärd del togs från äldre lager, dels av att produktionen under år 1926 ej hann röna inverkan av den mera tillfälliga minskning i efterfrågan å järnmalm på världsmarknaden, som då gjorde sig gällande.

Produktionen av järnmalm (från gruvor) åren 1861—1926.¹⁾

Å r l i g e n	Antal med malmfångst arbetade gruvor	Vunnen malm (inkl. slig) Ton	Å r	Antal med malmfångst arbetade gruvor (utmål)	Vunnen malm (inkl. slig) Ton
1861—1870	461	497 905	1913	295	7 475 571
1871—1880	479	753 850	1922	244	6 201 243
1881—1890	513	902 230	1923	270	5 588 173
1891—1900	339	1 905 646	1924	265	6 499 730
1901—1910	313	4 094 417	1925	279	8 168 546
1911—1920	319	6 312 281	1926	268	8 465 914

¹⁾ I denna tablå liksom i tabellbilagans tab. 1 redovisas från och med 1921 i stället för antalet »gruvor» antalet utmål.

Sammanställningen här nedan över järnmalmsbrytningen länsvis ger vid handen, att produktionsökningen alltså i huvudsak faller på de län, där de största exportfälten äro belägna. För Kopparbergs län uppgick stegringen från 1925 till ej mindre än 17·8 %, medan i Norrbottens län ökningen likvisst varit så blygsam, att länets relativa andel i totala brytningen t. o. m. gått en obetydlighet tillbaka. Produktionen inom Örebro och Västmanlands läns bergslager har starkt minskats. Dessa läns sammanlagda järnmalmsfångst uppgick 1926 till endast 4·9 % av hela rikets mot 12·1 % år 1913.

Järnmalmsproduktionen inom olika län åren 1913, 1925 och 1926.

L ä n	Vunnen malm (inkl. slig)					
	1913		1925		1926	
	Ton	%	Ton	%	Ton	%
Stockholms län	46 500	0·6	12 114	0·1	7 798	0·1
Uppsala län	62 299	0·8	30 939	0·4	30 804	0·3
Södermanlands län	46 524	0·6	15 390	0·2	37 892	0·4
Östergötlands län	4 078	0·1	21 292	0·3	23 687	0·3
Malmöhus län	¹⁾ 13 115	0·2	—	—	—	—
Värmlands län	60 494	0·8	57 858	0·7	56 488	0·7
Örebro län	558 592	7·5	249 763	3·1	192 318	2·3
Västmanlands län	345 230	4·6	276 367	3·4	218 163	2·6
Kopparbergs län	1 402 044	18·8	1 365 967	16·7	1 605 557	19·0
Gävleborgs län	23 092	0·3	27 401	0·3	28 730	0·3
Norrbottens län	4 913 603	65·7	6 111 455	74·8	6 264 477	74·0
Hela riket	7 475 571	100·0	8 168 546	100·0	8 465 914	100·0

Nedanstående tablå avser att visa utbytet av malm i förhållande till totala berg- och malmbrytningen inom fyndigheterna i olika landsdelar.

Berg- och malmbrytningen i järngruvorna samt malmvärdet år 1926.

L ä n	Inom fyndigheten brutet berg och malm	Vunnen direkt användbar malm	Direkt användbar malm i % av bergbrytningen	Vunnen anrikningsmalm	Anrikningsmalm i % av bergbrytningen	All producerad direkt användbar malms	
						värde 1 000 kr.	medelvärde per ton kr.
	Ton			Ton			
Stockholms län	18 976	800	4·2	16 974	89·4	5	6·25
Uppsala län	37 228	19 466	52·3	16 902	45·4	292	14·98
Södermanlands län	66 162	11 913	18·0	48 782	73·7	129	10·79
Östergötlands län	82 816	7 865	9·5	40 568	49·0	94	12·00
Värmlands län	90 160	42 552	47·2	15 727	17·4	387	8·34
Örebro län	372 453	142 143	38·2	164 383	44·1	1 406	9·88
Västmanlands län	351 992	131 806	37·4	180 329	51·2	1 276	9·63
Kopparbergs län	2 306 767	1 501 161	65·1	229 788	10·0	12 916	8·58
Gävleborgs län	59 024	7 670	13·0	47 216	80·0	115	15·00
Norrbottens län	6 700 830	6 136 850	91·6	285 331	4·3	63 607	10·36
Hela riket 1926	10 086 408	8 002 226	79·3	1 046 000	10·4	80 227	10·01
» » 1925	9 619 288	7 630 581	79·3	983 942	10·2	79 429	10·36

¹⁾ Slig framställt av varpmalm från Gällivare.

I den direkt användbara malmen och anrikningsgodset ha ej inräknats ur äldre varp erhållna kvantiteter. Värdesiffrorna avse däremot *all* under året vunnen direkt användbar malm. Om hänsyn toges huvudsakligen till den direkt användbara malmen, framgår tydligt av tablan, att malmutbytet vid de norrbottenska fälten med deras övervägande brytning i dagen vida överträffar motsvarande utbyte vid de mellansvenska gruvorna.

Av all under året vunnen direkt användbar malm, 8 010 933 ton, bestod 7 823 386 ton av primamalm och endast 187 547 ton av andra kvaliteter. Av sistnämnda mängder hade resp. 1 549 058 och 156 287 ton erhållits vid 30 i samband med gruvbrytningen drivna magnetiska sovrings- och separeringsverk, medan motsvarande siffror för 1925 voro resp. 1 430 928 och 80 236 ton.

Av nedan meddelade sammanställningar framgår den vunna primamalmens beskaffenhet med hänsyn till järn-, fosfor- och svavelhalt.

Primamalmen, fördelad länsvis efter olika järnhalt år 1926.

L ä n	J ä r n h a l t				Summa
	Under 40 %	Fr. o. m. 40 % intill 50 %	Fr. o. m. 50 % intill 60 %	Fr. o. m. 60 % intill 70 %	
	T o n				
Stockholms län	—	—	600	—	600
Uppsala län	—	—	19 404	—	19 404
Södermanlands län	—	—	9 463	2 361	11 824
Östergötlands län	—	—	7 865	—	7 865
Värmlands län	—	2 086	38 909	5 383	46 378
Örebro län	—	7 093	116 766	14 862	138 721
Västmanlands län	—	52 739	63 433	—	116 172
Kopparbergs län	21 868	8 850	182 641	1 124 543	1 337 902
Gävleborgs län	—	—	7 209	461	7 670
Norrbottens län	44 194	—	—	6 092 656	6 136 850
Hela riket 1926	66 062	70 768	446 290	7 240 266	7 823 386
» » 1925	40 251	113 430	490 945	6 919 548	7 564 174

Primamalmen, fördelad länsvis efter olika fosforhalt år 1926.

L ä n	Fosforhalt						Summa
	Under 0·01 %	Fr. o. m.	Fr. o. m.	Fr. o. m.	Fr. o. m.	1 % eller däröver	
		0·01 %	0·05 %	0·1 %	0·6 %		
		intill 0·05 %	intill 0·1 %	intill 0·6 %	intill 1 %		
T o n							
Stockholms län	—	—	—	600	—	—	600
Uppsala län	19 252	152	—	—	—	—	19 404
Södermanlands län	200	9 263	—	2 361	—	—	11 824
Östergötlands län	—	7 865	—	—	—	—	7 865
Värmlands län	41 850	1 654	2 874	—	—	—	46 378
Örebro län	64 531	57 760	13 259	3 171	—	—	138 721
Västmanlands län	102 646	13 526	—	—	—	—	116 172
Kopparbergs län	33 798	30 718	—	88 851	256 946	927 589	1 337 902
Gävleborgs län	7 670	—	—	—	—	—	7 670
Norrbottens län	—	499 207	221 795	723 596	986 452	3 705 800	6 136 850
Hela riket 1926	269 947	620 145	237 928	818 579	1 243 398	4 633 389	7 823 386
» » 1925	288 891	813 178	302 918	526 348	1 082 492	4 550 347	7 564 174

Primamalmen, fördelad länsvis efter olika svavelhalt år 1926.

L ä n	Svavelhalt			Summa
	Under 0·01 %	Fr. o. m. 0·01 % intill 0·05 %	0·05 % eller däröver	
	T o n			
Stockholms län	—	600	—	600
Uppsala län	1 587	15 692	2 125	19 404
Södermanlands län.....	9 263	200	2 361	11 824
Östergötlands län	—	7 865	—	7 865
Värmlands län.....	6 438	33 043	6 897	46 378
Örebro län	18 555	114 998	5 168	138 721
Västmanlands län	—	35 292	80 880	116 172
Kopparbergs län.....	1 124 314	179 159	34 429	1 337 902
Gävleborgs län.....	—	7 670	—	7 670
Norrbottnens län	582 231	5 346 066	208 553	6 136 850
Hela riket 1926	1 742 388	5 740 585	340 413	7 823 386
” ” 1925	1 384 722	4 843 882	1 335 570	7 564 174

Vad malmens fördelning efter fosforhalt beträffar, visar det sig, att, såsom ju kunde väntas på grund av den minskade brytningen särskilt i Örebro och Västmanlands län, produktionen av mera fosforfattig primamalm (under 0·1 % fosfor) under 1926 nedgått avsevärt, medan brytningen av fosforrikare malmer ökats. Lägre genomsnittshalt av svavel 1926 än 1925 hos den vid Gällivare malmfält brutna D-malmen är huvudsakliga anledningen till en i den sistställda tabblän framträdande förskjutning från gruppen »0·05 % eller däröver» till gruppen »Fr. o. m. 0·01 % intill 0·05 %».

Jänte direkt användbar malm erhöles 1926 vid järnmalmshbrytningen 1 064 489 ton för anrikning lämplig produkt, varav 488 450 ton vid magnetiska sovrings- och separeringsverk. Motsvarande kvantiteter 1925 utgjorde resp. 1 070 003 och 442 800 ton. Av anrikningsgodset framställes vid anrikningsverken järnmalmsslig, vilken delvis bearbetas till briketter eller sinter vid härför anlagda verk. Beträffande ifrågavarande produktion meddelas nedan en översikt.

Produktionen av slig, briketter och sinter av järnmalm åren 1913 och 1922—1926.

Å r	Slig		Briketter		Sinter	
	Kvantitet Ton	Värde Kr.	Kvantitet Ton	Värde Kr.	Kvantitet Ton	Värde Kr.
1913.....	657 976	6 624 033	333 252	5 133 628	—	—
1922.....	418 022	5 322 686	58 412	1 619 815	55 162	1 224 524
1923.....	323 921	3 197 125	59 478	1 249 854	65 801	1 343 896
1924.....	438 435	4 674 830	75 725	1 645 010	143 964	2 882 158
1925.....	499 348	4 874 754	38 979	815 242	144 382	2 610 630
1926.....	454 981	4 679 295	33 782	726 811	143 661	2 496 605

Sligproduktionen har sålunda nedgått 8·9 % från närmast föregående år. Briketttillverkningen, som under 1925 utmärktes av en synnerligen stark minskning, har under redogörelseåret ytterligare sjunkit, medan däremot den yngre och billigare sintermetoden sedan 1924 visat sig kunna hävda sin ställning.

Den framställda sligens järnhalt i förhållande till det behandlade rågodset belyses av följande sammanställning.

Det bearbetade anrikningsgodsets och sligens järnhalt år 1926.

R å g o d s		Därav framställd slig i ton med en järnhalt av i genomsnitt				
Med en järnhalt av i genomsnitt	Ton	Under 50 %	50 % in- till 60 %	60 % in- till 70 %	70 % och däröver	Summa
Under 30 procent	49 466	—	—	18 012	—	18 012
30 intill 40 procent.....	315 406	—	17 533	117 737	—	135 270
40 " 50 "	298 122	—	14 294	133 995	—	148 289
50 " 60 "	252 225	—	3 205	80 146	70 059	153 410
Summa 1926	915 219	—	35 032	349 890	70 059	454 981
" 1925	1 032 170	4 829	32 684	414 059	47 776	499 348

Utbytet av färdig vara, d. v. s. sligkvantiteten i förhållande till mängden behandlat rågods, utgjorde 49·7 %.

I nedanstående översikt är den producerade sligen fördelad efter olika fosfor- och svavelhalt.

Järnmalmssligens fosfor- och svavelhalt år 1926.

	Under 0·01 %	Fr. o. m. 0·01 %	Fr. o. m. 0·05 %	Fr. o. m. 0·1 %	Fr. o. m. 0·6 %	1 % eller däröver	Summa
		0·05 %	0·1 %	0·6 %	1 %		
Sligen fördelad	Ton	Ton	Ton	Ton	Ton	Ton	Ton
efter fosforhalt	192 947	180 533	4 795	76 706	—	—	454 981
» svavelhalt	140 319	108 358		206 304			454 981

Förutom ovan redovisade slig, erhållen genom anrikning av järnmalm, har under 1926 vid tvenne kopparverk som biprodukt vid framställning av koppar ur svavelkisbränder erhållits s. k. purple-ore, med hänsyn till järnhalt jämförlig med järnmalmsslig (55 à 59·5 % järn). Ifrågasvarande produktion uppgick till 137 558 ton med ett värde av 1 045 395 kronor, medan kvantiteten för år 1925 utgjorde 146 193 ton. Vid det ena av verken ha av 82 181 ton purple-ore framställts 80 482 ton briketter (85 110 ton 1925) med värdet 1 166 989 kronor, medan vid det andra under redogörelseåret nyupptagits tillverkning av sinter, varvid av 10 255 ton purple-ore framställts 10 055 ton med värdet 115 029 kronor.

Om graden av sysselsättning under senare år vid gruvarbete under jord, i dagbrott och vid allt egentligt gruvarbete överhuvud giver nedanstående tabell en föreställning.

Gruvbrytningens fördelning på arbete under jord och i dagbrott.

År	Arbete under jord			Arbete i dagbrott			Allt arbete med malnfångsten		
	Under jord brutet berg och malm	Antal därmed sysselsatta arbetare	Ton per arbetare	I dagen brutet berg och malm	Antal därmed sysselsatta arbetare	Ton per arbetare	Totala kvantiteten vunnna malm	Samtliga arbetare	Ton per arbetare
	Ton			Ton			Ton		
1913	4 652 001	3 625	1 283	6 337 004	2 151	2 946	7 475 571	11 811	633
1922	4 247 259	2 554	1 663	4 809 751	775	6 206	6 201 243	7 303	849
1923	4 100 379	2 504	1 638	4 294 111	863	4 976	5 588 173	7 460	749
1924	4 195 663	2 475	1 695	5 281 554	733	7 205	6 499 730	7 459	871
1925	5 550 669	2 570	2 160	6 511 530	812	8 019	8 168 546	7 773	1 051
1926	5 546 724	2 462	2 253	7 079 304	780	9 076	8 465 914	7 227	1 171

Kvantiteten vunnen malm per arbetare har, som synes, alltsedan 1923 stadigt stegrats, vilket tyder på att produktionsapparaten under senare år utnyttjats alltmer effektivt.

Samtliga de sifferuppgifter, som i det föregående meddelats, avse produktionen från gruvor. Därjämte ha under år 1926 ur vissa småländska sjöar erhållits 3 783 ton *sjö- och myrmalm* med värdet 25 288 kronor. Totala kvantiteten under redogörelseåret vunnen järnmalm av alla slag uppgår till 8 469 697 ton med ett värde av 84 931 294 kronor. Motsvarande siffror för 1925 voro resp. 8 169 711 ton och 84 310 817 kronor.

Exporten av järnmalm under 1926 uppgick enligt handelsstatistiken till 7 576 517 ton styckemalm och slig med värdet 106 437 666 kronor samt 79 004 ton briketter med värdet 1 214 165 kronor, medan 1925 exporten var 8 702 003 ton styckemalm och slig med värdet 120 555 758 kronor samt 98 363 ton briketter med värdet 1 675 577 kronor.

Tackjärn.

Järnindustrien hade under 1926 i olika avseenden kännning av den stora engelska kolstrejken, vilken, även om den icke inverkade direkt menligt på avsättningen inom alla de olika grenarna av järnhanteringen, likväl för industrien i dess helhet medförde en kännbar fördyring av kolbränslet. För tackjärnets vidkommande innebar redogörelseåret visserligen en produktionsstegring i förhållande till 1925 på 7·0 %, men årssiffran, 462 155 ton, utgjorde dock endast 63·3 % av motsvarande produktion år 1913.

Produktionen av tackjärn åren 1861—1926.

Årligen	Ton	Årligen	Ton	År	Ton
1861—1870	236 340	1901—1910	547 837	1923	282 607
1871—1880	347 468	1911—1920	675 261	1924	513 255
1881—1890	437 978	1913	730 207	1925	431 988
1891—1900	494 471	1922	264 259	1926	462 155

Tablån här nedan över produktionens fördelning på olika huvudslag av tackjärn visar, att stegringen under 1926 nästan uteslutande beror på en mycket stark ökning i tillverkningen av för basisk process avsett bessemertackjärn. Gjut tackjärn av bättre kvalitet (för aducering) har även gått upp avsevärt, medan övriga tackjärnsslag kännetecknas av stillestånd eller tillbakagång.

Produktionen av olika slags tackjärn åren 1913, 1925 och 1926 i ton.

Olika slag av tackjärn samt gjutgods, framställt direkt från masugn	1913	1925	1926
Snidestackjärn	186 090	53 920	48 961
Bessemertackjärn, för sur process	141 641	37 266	32 545
” ” basisk ”		57 882	100 926
Martintackjärn, för sur process	358 437	211 031	145 859
” ” basisk ”			57 994
Gjut tackjärn för aducering	14 250	9 128	14 134
” ” andra ändamål	15 891	53 766	53 271
Gjutgods, framställt direkt från masugn	13 898	8 995	9 465
Summa	730 207	431 988	462 155

I och med redogörelseåret har för första gången gjorts åtskillnad på martin-tackjärn för sur och basisk process, liksom för bessemertackjärn redan tidigare. Tabblån å föregående sida visar, att det som surt rubricerade järnet 1926 representerade 71·6 % av allt martintackjärn.

Värdet av redogörelseårets totala tackjärnsproduktion har uppgivits till 46 135 779 kronor eller i medeltal 100 kronor per ton mot 103 kronor år 1925.

Tackjärnstillverkningen inom olika län åren 1913, 1925 och 1926.

L ä n	1913		1925		1926	
	Ton	%	Ton	%	Ton	%
Stockholms län	18 363	2·5	8 167	1·9	4 788	1·0
Uppsala län	34 146	4·7	12 885	3·0	14 771	3·2
Södermanlands län	1 266	0·2	44 288	10·3	27 076	5·9
Östergötlands län	19 576	2·7	4 450	1·0	7 717	1·7
Jönköpings län	1 070	0·1	1 082	0·2	522	0·1
Kronobergs län	—	—	98	0·0	—	—
Kalmar län	10 663	1·5	—	—	—	—
Älvsborgs län	7 334	1·0	16 881	3·9	16 053	3·5
Värmlands län	62 309	8·5	41 429	9·6	42 426	9·2
Örebro län	171 836	23·5	73 734	17·1	66 557	14·4
Västmanlands län	72 572	9·9	53 122	12·3	56 982	12·3
Kopparbergs län	191 474	26·2	95 420	22·1	149 034	32·2
Gävleborgs län	108 659	14·9	76 388	17·7	76 229	16·5
Västernorrlands län	7 028	1·0	—	—	—	—
Norrbottnens län	23 911	3·3	4 044	0·9	—	—
Hela riket	730 207	100·0	431 988	100·0	462 155	100·0

I tabblån ovan, som redovisar tackjärnsproduktionen länsvís, framträder en markerad ökning (56 %) under 1926 för Kopparbergs län, där ju den vida övervägande delen av vårt thomastackjärn tillverkas, medan Södermanlands läns andel i rikssiffran samtidigt nedgått från 10·3 % till 5·9 %, på grund av att den där bedrivna betydande kokstackjärnsproduktionen var inställd under en del av redogörelseåret. I Norrbottens län har tackjärnstillverkningen under 1926 varit helt nedlagd.

Tackjärnstillverkningen per masugn åren 1913 och 1922—1926.

År	Antal masugnar i verksamhet	Medeltillverkning	Medelblåsnings-tid	Medeltillverkning per dygn och masugn
		per masugn		
		Ton	Dygn	
1913.....	117	6 241	301	20·73
1922.....	60	4 404	183	24·07
1923.....	77	3 616	166	21·78
1924.....	82	6 213	240	25·89
1925.....	75	5 717	210	27·22
1926.....	67	6 846	235	29·13

Såsom av sammanställningen här ovan framgår, voro under 1926 endast 67 masugnar, enligt redovisningen i tab. 3 utgörande 53 % av landets samtliga brukbara, påblåsta längre eller kortare tid. Den avsevärda stegringen av siffrorna för medeltillverkning och medelblåsnings-tid per masugn visar, att

produktionen alltså koncentreras till de mera betydande hyttorna, vilkas kapacitet i stället utnyttjas i största möjliga utsträckning. Tabellen nedan ger vid handen, att det sagda gäller för snart sagt alla landsdelars vidkommande.

Tackjärnstillverkningen per masugn i olika län åren 1913, 1925 och 1926.

L ä n	Medeltillverkning			Medelblåsnings-tid			Medeltillverkning per dygn och masugn		
	per masugn								
	Ton			Dygn			Ton		
	1913	1925	1926	1913	1925	1926	1913	1925	1926
Stockholms län	9 182	8 167	4 788	342	199	116	26·85	41·04	41·28
Uppsala län	5 691	3 582	6 436	330	151	260	17·25	23·72	24·75
Södermanlands län	1 266	22 144	13 538	207	266	168	6·12	83·25	80·58
Östergötlands län	6 525	2 225	7 717	318	105	364	20·52	21·19	21·20
Jönköpings län	1 070	1 082	522	144	144	62	7·43	7·51	8·42
Kronobergs län	—	98	—	—	36	—	—	2·72	—
Kalmar län	10 663	—	—	283	—	—	37·68	—	—
Älvsborgs län.....	7 334	8 430	8 027	339	328	279	21·63	25·70	28·77
Värmlands län	4 451	4 585	5 303	297	230	243	14·99	19·93	21·82
Örebro län	5 207	4 096	3 698	287	195	172	18·14	21·01	21·50
Västmanlands län	6 597	6 534	9 236	320	224	303	20·62	29·17	30·48
Kopparbergs län	7 978	5 964	9 936	292	181	245	27·32	32·95	40·56
Gävleborgs län	6 392	6 944	6 930	323	284	293	19·79	24·45	23·65
Västernorrlands län	7 028	—	—	362	—	—	19·41	—	—
Norrbottens län.....	11 956	4 044	—	340	97	—	35·16	41·69	—
Hela riket	6 241	5 717	6 846	301	210	235	20·72	27·22	29·18

I sammanställningen här nedan har det tillverkade tackjärnet fördelats efter olika framställningsmetoder. Av densamma framgår, att 1926 års produktionsökning nästan uteslutande är att tillskriva uppgången för kokstäckjärn, vilken utgjorde ej mindre än 56·1 %. En jämförelse med 1913 års produktion ådagalägger, att alla andra tillverkningsmetoder än den elektriska uppvisa tillbakagång.

Tackjärnsproduktionen åren 1913, 1925 och 1926 med fördelning på olika framställningssätt.

	1913		1925		1926	
	Antal använda ugnar	Tillverkning Ton	Antal använda ugnar	Tillverkning Ton	Antal använda ugnar	Tillverkning Ton
Vanlig masugn	111	698 241	65	344 751	59	375 518
därav med enbart träkol	104	591 605	60	291 405	54	294 650
» » » koks	6	100 685	3	49 677	3	77 561
» » » träkol och koks i blandning	1	5 951	2	3 669	2	3 307
Elektrisk masugn (med träkol)	6	31 966	10	84 059	8	83 169
Annan elektrisk ugn än masugn (med träkol och träkolsstybb)	—	—	4	3 178	3	3 468
Summa	117	730 207	79	431 988	70	462 155

Redogörelse för vid tackjärnsframställningen konsumerade reduktions- och bränslemedel samt använd elektrisk energi jämte träkolspris lämnas under kap. B, avd. »Råmaterial och bränsle».

Slutligen meddelas nedan tvenne tabeller för att belysa, huru stor del av det tillverkade tackjärnet som varit avsedd för direkt försäljning genom export eller inom landet, varvid fördelning skett dels å olika slags tackjärn, dels å olika län.

Tackjärnets värde och avsättning år 1926 med fördelning på olika slags tackjärn.

Slag av tackjärn	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		
			genom export	inom landet	Kr.
	Ton	Kr.	Ton		
Smidestackjärn	48 961	4 600 081	8 858	10 942	1 777 351
Bessemertackjärn, för sur process	32 545	3 771 359	—	3 565	356 600
" " basisk " 	100 926	9 125 018	302	—	25 988
Martintackjärn, för sur process	145 859	15 707 998	21 425	20 134	4 173 245
" " basisk " 	57 994	5 452 952	2 209	25 794	2 514 825
Gjuttackjärn för aducering	14 134	1 347 541	9 988	4 146	1 347 541
" " andra ändamål	52 271	4 806 767	20 442	29 277	4 518 384
Gjutgods, framställt direkt från masugn	9 465	1 324 063	—	2 400	354 113
Summa 1926	462 155	46 135 779	63 224	96 258	15 068 047
" 1925	431 988	44 678 407	67 576	114 510	18 049 854

Tackjärnets värde och avsättning år 1926 med fördelning på olika län.

L ä n	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		
			genom export	inom landet	Kr.
	Ton	Kr.	Ton		
Stockholms län	4 788	435 433	4 304	433	425 180
Uppsala län	14 771	1 538 480	1 967	685	226 470
Södermanlands län	27 076	2 178 920	12 898	13 560	2 106 770
Östergötlands län	7 717	750 925	—	—	—
Jönköpings län.....	522	75 000	175	347	75 000
Älvsborgs län	16 053	1 598 019	2 540	13 513	1 598 019
Värmlands län	42 426	4 326 702	4 840	5 581	1 181 251
Örebro län.....	66 557	6 604 804	16 278	19 827	3 476 782
Västmanlands län	56 982	5 592 587	12 939	18 678	3 032 487
Kopparbergs län	149 034	14 046 443	4 363	19 134	2 250 458
Gävleborgs län.....	76 229	8 988 466	2 920	4 500	695 630
Hela riket 1926	462 155	46 135 779	63 224	96 258	15 068 047
» » 1925	431 988	44 678 407	67 576	114 510	18 049 854

Av redogörelseårets tackjärnsproduktion voro således 159 482 ton eller endast 34·5 % avsedda till direkt försäljning, varav 39·6 % på den utländska och 60·4 % på den inhemska marknaden. Då motsvarande procenttal för 1925 voro resp. 42·2, 37·1 och 62·9 %, antyda siffrorna snarast ett ytterligare försämrat marknadsläge för det svenska tackjärnet. Enligt handelsstatistiken uppgick exporten av tackjärn 1926 till 77 297 ton (74 195 ton 1925) med värdet 7 835 142 kr., vilket tyder på att de befintliga stora tackjärnslagren under 1926 kunnat något minskas.

Ferrolegeringar.**Järnsvamp.**

Produktionen av *ferrolegeringar*, som under de senare åren befunnit sig i ständig stegring, har under 1926 undergått en ytterligare ökning på ej mindre än 26° %. Härmed har totala kvantiteten av hithörande fabrikat, såsom av sammanställningen nedan framgår, uppnått en nivå, som innebär en fördubbling jämfört med 1923 års och mer än tredubbling från 1913.

Produktionen av ferrolegeringar åren 1913 och 1922—1926 i ton.

Å r	Kiseljärn	Kisel- alumi- niumjärn	Kisel- alumi- nium- mangan- järn	Kisel- mangan- järn	Mangan- järn	Spegel- järn	Kromjärn	Volfram- järn	Summa
1913.....	9 863	—	136	1 375	—	50	760	—	12 184
1922.....	5 657	34	54	372	1 311	—	3 754	—	11 182
1923.....	11 116	52	90	1 812	1 037	41	4 864	—	19 012
1924.....	13 218	52	41	2 238	1 505	—	5 052	—	22 106
1925.....	18 216	313	53	1 348	1 652	64	8 921	4	30 571
1926.....	20 466	400	63	4 065	1 999	326	11 213	—	38 532

Nedanstående tablå innehåller uppgifter beträffande värde och försäljning av olika slags ferrolegeringar.

Ferrolegeringarnas värde och avsättning år 1926.

Olika slag av ferrolegeringar	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		
			genom export	inom landet	Kr.
	Ton	Kr.	Ton		
Kiseljärn	20 466	3 692 934	18 258	2 073	3 659 434
Kiselaluminiumjärn.....	400	134 105	387	13	134 105
Kiselaluminiummanganjärn	63	21 157	48	15	21 157
Kiselmanganjärn	4 065	1 071 660	3 740	325	1 071 660
Manganjärn	1 999	553 355	20	1 944	544 010
Spegeljärn	326	56 781	259	67	56 781
Kromjärn	11 213	6 055 020	4 566	623	2 802 060
Summa 1926	38 532	11 585 012	27 278	5 060	8 289 207
» 1925	30 571	11 343 332	22 391	4 057	8 342 572

Det må påpekas, att skillnaden mellan totala kvantiteten kromjärn, 11 213 ton, och den del därav, som angivits såsom avsedd till avsalu, 5 189 ton, d. v. s. 6 024 ton (4 024 ton 1925), utgöres av mellanprodukt för vidare raffinering i eget verk.

Redogörelseårets produktion av ferrolegeringar härrör från sammanlagt 36 ugnar, av vilka dock 3 huvudsakligen använts för annan elektrotermisk eller kemisk framställning. Den redovisade sammanlagda drifttiden utgjorde 7 980 dygn (7 297 driftdygn 1925 i 38 ugnar).

Vid ett reduktionsverk i Malmöhus län ha under 1926 i en ugn under 112 driftdygn framställts 2 610 ton *järnsvamp* med värdet 309 755 kronor mot 3 610 ton 1925. Av redogörelseårets tillverkning ha 897 ton uppgivits avsedda för export och 1 713 ton för försäljning inom landet.

Smidbara mellanprodukter.

Utvecklingen från 1925 till 1926 har varit i hög grad olikartad beträffande väll- och götmetall. Produktionen av smältstycken och råskenor, som sedan gammalt i mycket stor utsträckning är inriktad på den engelska marknaden, rönne synnerligen ogynnsam inverkan av den långvariga kolstrejken med dess vittgående följder för den engelska kvalitetsstålindustrin. I förhållande till 1925 innebär redogörelseårets siffra, 30 485 ton, en nedgång på ej mindre än 28·9 %, och man får gå tillbaka till 1921 för att finna en lägre.

Produktionen av smältstycken och råskenor åren 1913 och 1922—1926.

År	Lancashiremetod	Andra hårdmetoder		Summa smältstycken och råskenor	
	Ton	Ton	Ton	Värde i kr.	
1913	142 787	15 685	158 472	19 391 423	
1922	34 821	5 003	39 824	7 580 393	
1923	35 481	3 489	38 970	6 942 935	
1924	44 455	4 521	48 976	9 175 540	
1925	40 463	2 399	42 862	7 955 109	
1926	28 526	1 959	30 485	5 526 579	

Som den i kapitlet om tackjärn påvisade starka stegringen av bessemer-tackjärn låtit förmoda, har produktionen av bessemergötmetall under 1926 ökat mycket avsevärt. Även elektrostaål har gått upp både absolut och relativt, så att det nu representerar 9·6 % av totala götmetalltillverkningen mot endast 0·4 % år 1913. Martinstålet har däremot minskat, vadan stegringen från 1925 till 1926 för alla slag av götmetall tillsammans stannar vid 4·2 %.

Produktionen av götmetall åren 1913 och 1922—1926.

År	Bessemergötmetall		Martingötmetall		Degelstålgötmetall		Elektrostaål-götmetall		Summa götmetall	
	Ton	%	Ton	%	Ton	%	Ton	%	Ton	Värde i kr.
1913.....	115 839	19·6	469 387	79·4	3 385	0·6	2 276	0·4	590 887	63 625 606
1922.....	36 650	11·8	257 149	82·7	850	0·3	16 384	5·2	311 033	53 187 804
1923.....	35 100	13·0	217 885	80·5	771	0·3	16 924	6·2	270 680	46 117 296
1924.....	63 632	12·7	398 466	79·5	1 292	0·3	37 552	7·5	500 942	83 486 750
1925.....	52 995	11·2	378 427	79·6	1 108	0·2	42 588	9·0	475 118	80 661 729
1926.....	82 916	16·7	363 887	73·5	1 094	0·2	47 323	9·6	495 220	80 078 299

I den redovisade kvantiteten elektrostaålgötmetall ingår en mindre post stål med lägre kolhalt, framställd vid Hagfors järnverk i Värmlands län direkt ur malm enligt den s. k. Flodin-Gustafssonska metoden (jfr även tab. 4, not 1).

Av följande tvenne tabläer belyses dels framställningen av bessemer- och martingöt jämte skrotat gjutgods allt efter användningen av sur eller basisk infodring, dels fördelningen — på grund av bristande redovisning delvis approximativ — av sur och basisk bessemer- och martingöt på hårdare och mjukare produkt (olika kolhalt).

Fördelning av bessemer- och martingötmetallen efter olika metoder åren 1913, 1925 och 1926.

Tillverkningar	1913		1925		1926	
	Sur	Basisk	Sur	Basisk	Sur	Basisk
	T o n					
Bessemergöt	44 803	70 770	19 928	32 897	18 836	63 913
Bessemergjutgods, skrotat	266	—	170	—	167	—
Martingöt	177 860	276 983	178 825	191 073	158 413	197 245
Martingjutgods, skrotat	9 601	4 943	5 854	2 675	5 339	2 890
Summa	232 530	352 696	204 777	226 645	182 755	264 048
	585 226		431 422		446 803	

Bessemer- och martingöt, fördelade efter olika kolhalt åren 1913, 1925 och 1926.

Å r	Bessemergöt i ton			Martingöt i ton			
	sur		basisk	sur		basisk	
	0·5 % och däröver	under 0·5 %	under 0·5 %	0·5 % och däröver	under 0·5 %	0·5 % och däröver	under 0·5 %
1913	40 539	4 264	70 770	89 034	88 826	26 520	250 463
1925	18 479	1 449	32 897	141 243	37 582	31 110	159 963
1926	17 172	1 664	63 913	130 065	28 348	21 970	175 275

Tabell 5 visar, att av 1926 års produktion av elektrostålgöt, 44 126 ton, 37 319 ton hade en kolhalt av 0·5 % och däröver, 6 807 ton under 0·5 %.

Tillverkningen av blåsstål eller oräckt brännstål uppgick under redogörelseåret till 42 ton mot 63 ton året förut.

Ny för redogörelseåret är redovisningen av obegagnade ehuru brukbara smälthärdar samt ugnar för götmetallframställning. Ehuru ifrågavarande uppgifter måhända icke kunna göra anspråk på absolut fullständighet, har det ansetts motiverat att anföra dem i berättelsen vid sidan av de begagnade härdarna och ugnarna, då en sammanställning av dessa siffror giver en schematisk bild av sysselsättningsgraden på ett viktigt mellanstadium av järn- och stålframställningen. Översikten, som följer nedan, är byggd på tab. 4 i tabellverket.

	Använda	Ej använda men brukbara	Använda i % av samtliga redovisade
<i>Härdar för framställning av vällmetall:</i>			
Lanchashirehärdar	71	60	54
Vallonhärdar	4	8	33
Skrotsmältningshärdar	5	6	45
<i>Ugnar för framställning av götmetall:</i>			
Bessemerugnar: sura	12	2	86
basiska	5	—	100
Martinugnar: sura	34	10	77
basiska	31	9	78
Degelstålsugnar	5	1	83
Elektriska ugnar: ljusbåge-	22	6	79
induktions-	2	1	67
Brännstålsugnar	1	1	50

Såsom var att vänta visar det sig, att under 1926 bessemerverkens kapacitet varit bäst utnyttjad med hänsyn till antalet använda ugnar. Det tryckta läget för vällmetall återspeglas i det förhållandet, att av samtliga redovisade härdar endast något över hälften voro tagna i bruk under 1926.

Smitt, pressat och valsat järn och stål.

I tab. 6 redovisas produktionen år 1926 av stångjärn och -stål samt vissa andra smidda, pressade och valsade produkter, som, oberäknat i vissa fall omvällningar, framställts av förut ej vällädda ämnen. I likhet med föregående år har därjämte i tabellen uppgivits värdet av manufakturvaror och mekaniska verkstadsprodukter, vilka blivit för avsalu framställda vid de i denna berättelse redovisade järnverken. Närmare specifikation av sistnämnda båda huvudslag av tillverkningar återfinnes i berättelsen om industri. Tabellen redogör sålunda, om ock delvis helt summariskt, för samtliga vid järnverken framställda mera förädlade produkter.

Som tillverkningarna av ämnesjärn och även i viss utsträckning andra av de redovisade produkterna, i den mån desamma ej som sådana exporteras eller gå till försäljning inom landet, ytterligare omvalsas till högre förädlade tillverkningar av smidesjärn och stål, hava i tab. 6 för undvikande av dubbelräkningar endast upptagits slutsummor för exporterat eller inom riket försålt smitt och pressat samt valsat järn och stål men ej för hela tillverkningen därav. Denna åtgärd utesluter ej, att i slutsumman för inom landet försålda tillverkningar gömma sig en del dubbelräkningar, ty ett från ett verk till ett annat sålt parti kan av det senare verket hava vidare bearbetats. I vilken utsträckning antydda dubbelräkningar förekomma, låter sig emellertid ej på grundval av den årliga produktionsstatistikens material utreda.

Tillverkningen av smitt, pressat och valsat järn och stål åren 1913, 1925 och 1926.

Varuslag	1913			1925			1926		
	Totala	Därav	Värde å	Totala	Därav	Värde å	Totala	Därav	Värde å
	kvanti- teten Ton	för export %	tillverk- ningarna 1 000 kr.	kvanti- teten Ton	för export %	tillverk- ningarna 1 000 kr.	kvanti- teten Ton	för export %	tillverk- ningarna 1 000 kr.
Stångjärn och -stål (inkl. stångjärnsav- hugg) m. m.	203 101	40·1	34 417	169 619	19·0	38 422	164 477	19·8	34 746
Billets, blooms etc. ...	287 749	5·1	34 378	298 669	2·8	55 564	326 191	1·8	58 439
Tubämnen, ihåliga ...	27 763	38·3	6 575	12 579	30·8	4 654	15 788	33·1	5 124
» massiva...	23 675	93·3	3 899	13 715	39·7	2 559	13 362	32·9	2 414
Annat ämnesjärn för manufakturering ...	44 687	0·2	5 404	39 155	6·2	9 649	32 979	7·6	7 688
Vinkeljärn, balkar m. m. (inkl. hjulband)	32 777	4·4	5 123	15 879	3·0	3 629	14 602	3·0	2 983
Järnvägsskenor	2 570	—	308	236	—	57	258	—	65
Skarvjärn och botten- plåtar	574	—	77	207	—	58	878	—	220
Axlar	2 236	0·2	412	1 699	24·7	423	2 409	46·8	669
Grovjärn, ej spec.	398	—	54	51	94·1	57	1 610	6·4	406
Mediumjärn, ej spec. ...	5 617	34·3	859	11 595	33·1	3 698	9 908	29·3	3 166
Band-, söm- och annat finjärn	92 510	44·1	15 202	77 597	23·6	20 156	73 321	24·4	18 496
Valstråd	72 127	46·2	10 830	44 628	49·1	10 894	52 504	47·2	12 339
Strips	6 829	28·0	1 357	6 273	21·0	2 177	4 694	24·0	1 526
Grov- och mediumplåt ..	30 655	2·6	4 992	17 089	5·4	4 517	17 900	6·2	4 579
Tunnplåt	24 484	0·7	4 424	35 733	9·0	12 674	41 408	9·2	13 975

En översikt över tillverkningen av stångjärn och -stål samt andra grövre tillverkningar av smidesjärn och stål meddelas i tabellen ovan, som jämväl innehåller uppgifter angående huru stor del av de olika produkterna som uppgivits vara avsedd för avsalu genom export.

Av denna tabell liksom av ovannämnda tab. 6 i tabellbilagan framgår, att produktionen av här ifrågakarande järnverksfabrikat under 1926 i stort sett lyckats väl hävda sin ställning från de två närmast föregående åren. Valstråd och tunnplåt visa exempelvis otvetydig uppgång, medan övriga finare valsverksprodukter, såsom bandjärn och strips, förete minskade tillverkningsiffror. Den stora artikeln stångjärn och -stål, under vilken rubrik i tabellen här ovan inbegripes bl. a. alla slags smidda och pressade järnverksprodukter, karaktäriseras liksom även fasonjärn av en obetydlig nedgång. Axlar och ihåliga tubämnen synas ha haft bättre konjunktur med ökad avsättning framför allt på exportmarknaden.

Värdet av järnverkens avsaluproduktion av smitt, pressat och valsat järn och stål samt gjutgods, manufakturvaror och mekaniska verkstadsprodukter framgår av följande sammanställning.

Järnverkens avsaluproduktion av smitt, pressat och valsat järn och stål m. m. åren 1913, 1925 och 1926.

	1913 Kr.	1925 Kr.	1926 Kr.
Smitt och pressat järn och stål	8 419 956	5 964 081	5 424 138
Valsat järn och stål:			
Ännen	12 059 050	11 377 196	9 579 532
Grovjärn	8 024 345	6 946 494	6 927 292
Mediumjärn	16 388 975	18 793 732	16 884 369
Finjärn	24 102 210	26 211 677	26 467 616
Plåt	8 575 734	15 646 729	16 389 563
Summa	69 150 314	78 975 828	76 248 372
Summa smitt, pressat och valsat järn och stål	77 570 270	84 939 909	81 672 510
Manufakturvaror och verkstadsprodukter:			
Tackjärns- och metallgjutgods	1 617 081	1 744 068	1 893 889
Manufakturvaror av järn och stål	17 635 645	43 866 613	42 263 269
Maskingods och övriga verkstadsprodukter	15 717 494	24 555 286	25 001 168
Summa manufaktur och verkstadsprodukter	34 970 220	70 165 967	69 158 326

Totala redovisade värdet av järnverkens till avsalu avsedda tillverkningar av smitt, pressat och valsat järn och stål, järn- och stålmanufaktur samt mekaniska verkstadsprodukter uppgick följaktligen för redogörelseåret till 150·8 milj. kronor mot 155·1 milj. kronor 1925 och 112·5 milj. kronor 1913. Häre ingår ej värdet av den obetydliga avsalupost vid tillverkningen fallet skrot för omsmältning, som redovisas i tab. 6 mom. 4. Värdeminskningen från 1925 till 1926 står i samband med den allmänna nedgång i priserna på järnverksprodukter, som i det föregående kunnat konstateras såväl beträffande tackjärn och ferrolegeringar som smidbara mellanprodukter.

Andra malmer än järnmalm.

Den totala brytningen av s. k. ädlare malmer under 1926 uppgick enligt tabellverkets tab. 8 till 108 174 ton stuff- och plock- samt annan direkt användbar malm av olika slag med ett sammanlagt värde av 2 890 229 kronor jämte 208 751 ton för anrikning avsedd produkt. Vid 9 anrikningsverk, varav ett användes även för järnmalmsanrikning, framställdes under redogörelseåret av 212 265 ton rågods tillsammans 50 292 ton slig av skilda slag med ett sammanlagt värde av 5 160 334 kronor. Anrikningsverken voro i gång sammanlagt 50 220 timmar.

Under senare år har hela fångsten fördelat sig på de olika produkterna på sätt som framgår av följande sammanställning.

Produktionen av andra malmer än järnmalm åren 1913 och 1922—1926 i ton.

	1913	1922	1923	1924	1925	1926
Silver- och blymalm	3 222	1 689	2 842	2 777	3 252	3 987
Molybdenmalm	—	—	—	—	20	6
Kopparmalm	5 458	433	2 446	174	680	40
Manganmalm	4 001	4 510	5 045	10 881	10 941	15 258
Zinkmalm	50 752	38 023	41 912	47 691	51 183	56 267
Arsenikmalm	—	—	—	80	110	13 149
Svavel- och magnetkis	34 319	¹⁾ 57 321	58 297	66 353	69 873	²⁾ 69 759
Cerit och allanit	—	78	825	—	—	—

¹⁾ Därav magnetkis 4 520 ton. — ²⁾ Därav magnetkis 1 198 ton.

För flertalet av de viktigare hithörande malmerna är, som synes, produktionsökningen betydande. En särställning intager (guld-)arsenikmalmen, varav hela 1926 års brytning härrör från den rika fyndigheten Boliden i Västerbottens län, vilken 1926 börjat exploateras. Däremot har icke under redogörelseåret någon malmfångst ägt rum vid Holmtjärnsfältet, ävenledes beläget inom det s. k. Skelleftefältet. Magnetkis har under 1926 erhållits dels från ett par smärre gruvor i Kopparbergs län, dels från Dannemora, där även zinkmalmsproduktionen gått starkt upp.

Fördelningen av 1926 års fångst på direkt användbar malm och slig jämte malmvärdena visas av sammanställningen nedan.

	Direkt användbar malm		Slig		Summa användbar malm	
	Ton	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.
Silver- och blymalm	23	1 770	3 964	1 303 424	3 987	1 305 194
Molybdenmalm	—	—	6	22 000	6	22 000
Kopparmalm	40	1 600	—	—	40	1 600
Manganmalm	13 591	342 508	1 667	120 154	15 258	462 662
Zinkmalm	11 612	793 042	44 655	3 714 756	56 267	4 507 798
Arsenikmalm	13 149	850 000	—	—	13 149	850 000
Svavel- och magnetkis	69 759	¹⁾ 901 309	—	—	69 759	¹⁾ 901 309

En i likhet med föregående år gjord reduktion av de ofta mycket olikvärdiga malmerna till innehållen ren metall har givit till resultat nedanstående översikt, vars siffror, särskilt i vad de avse guld, silver och arsenik, på grund av bristande precision hos primäruppgifterna endast äro ungefärliga.

	Guld	Silver	Molybden	Koppar	Mangan	Zink	Bly	Arsenik	Svavel
	kilogram	ton	ton	ton	ton	ton	ton	ton	ton
I direkt användbar malm	460	1 282	—	498	4 331	4 494	7	2 478	27 073
» slig	—	1 218	3	211	837	16 813	3 160	—	—
Summa 1926	460	2 500	3	709	5 168	21 307	3 167	2 478	27 073
» 1925	18	1 717	8	213	3 862	18 636	2 637	21	26 695

Härtill komma 1 262 ton järn, ingående i dels magnetkisen, dels den såsom manganmalm rubricerade eulysiten från Södermanland. Framför allt må dock erinras om att jämte de malmer, vilka här betecknats såsom manganmalmer (med tillsammans 5 168 ton ren mangan), flerstädes i mellansvenska bergslagen brytas järnmalmer med stundom mycket betydande manganhalt. Produktionen av dylika uppgick enligt tabb. 1 och 2 under 1926 till icke mindre än 109 805 ton primamalm och 2 799 ton slig, tillsammans innehållande 7 073 ton ren mangan. Sammanlagt skulle alltså under redogörelseåret ha producerats åtminstone 12 241 ton mangan i olika slags malmer mot 9 292 ton år 1925, då likväl järnmalmernas manganhalt var mindre fullständigt angiven.

Viktigast som exportvara av hithörande malmer är utan jämförelse zinkmalm, varav enligt handelsstatistiken under redogörelseåret utfördes 44 706 ton med värdet 2 930 799 kronor.

Andra metaller än järn samt diverse närstående bergverksprodukter.

De i följande sammanställning upptagna totalkvantiteterna ädlare metaller utgöra rikets årsproduktion oavsett tillverkningsställe och utgångsmaterial, medan i tabellavdelningens tab. 7 endast redovisas produkter, framställda vid

¹⁾ Något försäljningsvärde har ej kunnat uppgivas å 2 225 ton vid Boliden bruten kopparhaltig svavelkis.

Tillverkningen av andra metaller än järn åren 1913 och 1922—1926.

Å r	Guld		Silver		Frisk- och raffinadbly		Raffinadkoppar	
	Totala tillverkningen	Därav ur skrot	Totala tillverkningen	Därav ur skrot	Totala tillverkningen	Därav ur skrot	Totala tillverkningen	Därav ur skrot
	K i l o g r a m				T o n			
1913	30 374	5 000	1 137.1	100.0	1 235	—	4 215	—
1922	0 988	—	0.8	—	379	73	61	61
1923	0 008	—	17.8	—	307	188	119	119
1924	—	—	—	—	671	194	2 143	138
1925	—	—	—	—	817	94	3 828	101
1926	—	—	—	—	563	41	4 006	212

Å r	Handels- och finzink		Me- tallisk kobolt	Alumi- nium (ur skrot)	Platina (ur skrot)	Antimon (ur skrot)	Tenn (ur skrot)
	Totala tillverk- ningen	Därav ur skrot					
	T o n						
1913	2 115	—	—	—	—	—	—
1922	1 594	44	—	23	—	7	7
1923	1 288	75	—	0 208	0 006	6	2
1924	3 521	70	—	2	—	7	3
1925	4 747	75	5	41	0 004	5	2
1926	4 800	34	4	33	0 004	4	4

de i denna berättelse under rubriken »andra metallframställningsverk o. d.» inräknade företagen.

Tillverkningen av andra metaller än järn har, vad de viktigaste produkterna koppar och zink beträffar, under redogörelseåret hållit sig på ungefär samma nivå som 1925, medan däremot blyutvinningen minskats.

Vid anläggningar, inordnade i bergsberättelsens grupp »andra metallframställningsverk o. d.», framställdes 1926 förutom i sammanställningen ovan ingående fabrikat bl. a. vissa närstående tillverkningar, nämligen 629 ton verk-bly (råbly), 1 429 ton kopparskrästen, 6 766 ton cementkoppar, 123 ton råkoppar, 1 873 ton råzink (hårdzink) och 10 ton silverprecipitat (samtliga halvprodukter), vidare 151 ton raffiad(koppar-)slag samt 1 ton pulveriserad brunsten. Dessutom må nämnas 2 197 ton zinkoxid.

Av hithörande tillverkningar ha vissa kvantiteter verk-bly, frisk- och raffiad-bly, kopparskrästen, råzink samt handels- och finzink framställts genom elektrisk smältning.

Stenkol, eldfast lera och klinkerlera.

Stenkolsbrytningen, som 1925 på grund av arbetsinställelse och svåra av-sättningsförhållanden endast uppnådde 263 879 ton, fick 1926 avsevärt förbättrade konjunkturer tack vare den engelska kolstrejken. Redogörelseårets produktionssiffra, 383 673 ton, innebär en stegring från 1925 på ej mindre än 45.4 % och utgör 8.8 % av Sveriges totala konsumtionsbehov av stenkol och koks 1926, i den mån detta uttryckes genom summan av importöverskottet och produktionen.

Produktionen av stenkol och leror åren 1913 och 1922—1926 i ton.

Å r	Stenkol	Därav stenkol			Eldfast lera	Klinkerlera
	Totala kvantiteten	N:o 1	N:o 2	N:o 3		
1913.....	363 965	177 481	144 311	42 173	136 944	50 936
1922.....	378 861	206 841	112 097	59 923	99 200	1 872
1923.....	419 569	218 928	131 998	68 643	115 820	29 173
1924.....	437 856	233 110	139 620	65 126	149 072	37 319
1925.....	263 879	130 579	95 544	37 756	119 327	18 507
1926.....	383 673	191 229	134 320	58 124	172 936	45 871

Stenkolsproduktionen redovisas ovan fördelad på tre olika kvaliteter: n:o 1 med ett effektivt värmevärde av 4 800—5 600 värmeenheter och med askhalt till och med 13 %, n:o 2 med 3 900—4 600 värmeenheter och med askhalt från 14 till och med 35 % och n:o 3 med omkring 2 700 värmeenheter och med askhalt från 36 till och med 55 %.

Genomsnittliga brytningen under jord av berg, stenkol och lera per arbetare utgjorde 1926 enligt sammanställningen nedan 444 ton mot endast 312 ton 1925, då gruvornas kapacitet, som antytts, blott ofullständigt utnyttjades.

År	Brytningsmängd berg, stenkol och lera Ton	Antal arbetare under jord	Ton per arbetare
1925	462 428	1 483	312
1926	682 600	1 538	444

Den totala brytningsmängden är likväl större, än vad ovanstående siffror utvisa, enär även betydande, merendels obestämbara, kvantiteter sandsten och skiffer brytas men kvarlämnas som fyllning i gruvorna.

Oarbetad sten och stenarbeten.

Redan under senare hälften av 1925 började konjunkturen inom grovstens-industrien försämrast, och fram på 1926 tvungos de stora gatstensfirmorna att inskränka driften. Under tiden 1 juni—12 december låg därefter på grund av arbetskonflikt all gat- och kantstenshuggning helt nere vid samtliga mera betydande företag i Väst- och Sydsverige. Under sådana förhållanden nedgick gatstens- och kantstensproduktionen från 848 648 ton och 69 623 ton resp. år 1925 till 396 448 ton och 54 259 ton resp. år 1926. För övriga grenar av sten-industrien, vilka icke berördes av den långvariga arbetsinställelsen, voro produktionsresultaten mycket bättre, och i vissa avseenden, såsom beträffande byggnadssten av granit, blocksten av svarta och gröna graniter samt arbeten av marmor, överträffades 1925 års tillverkningssiffror avsevärt. Fältspatsbrytningen har gått upp, medan kvartsproduktionen tvärtom minskats betydligt. Den producerade kalkmängden har ökat och den genom kontinuerlig bränning framställda förhållandevis mera än den, som framställts periodiskt i fält- och jordugnar. För kalkbränning användes under redogörelseåret vid den kontinuerliga driften 53 schaktugnar och 6 ringugnar jämte 2 dolomitugnar och 1 roterande ugn, vid den periodiska 19 kalkfyrar och jordugnar samt 534 fältugnar.

En detaljerad redovisning för 1926 års produktion av sten och stenarbeten m. m. lämnas i tab. 10 i tabellverket. Nedanstående tablå ger däremot en översiktlig bild av stenbrottens och stenhuggeriernas avsaluproduktion länsvis.

Kvantitetsuppgifter rörande totalbrytningen av granit och gnejs, porfyr, täljsten, ler- och glimmerskiffer samt sandsten infordras och publiceras ej fr. o. m. 1926, enär ifrågavarande data hittills årligen i mycket stor utsträckning måst beräknas och på grund härav ej ansetts ha något större upplysningsvärde. Däremot meddelas, såsom framgår av tab. 10, alltjämt motsvarande uppgifter beträffande kvartsit, flinta, kalksten, dolomit och marmor samt krita jämte alunskiffer, vilken sistnämnda ju till vida övervägande delen användes som bränsle vid den periodiska kalkbränningen. I fråga om dessa bergarter kunna nämligen i regel ganska tillförlitliga uppgifter om totala mängden brutet berg lämnas av vederbörande företag.

Ny för 1926 är fördelningen av gatstenen på stor- och smågatsten. Ovan nämnda tab. 10 visar, att den senare med 144 047 ton år 1926 representerade ej mindre än 36·3 % av hela gatstensproduktionen. Av smågatstenen voro 30 605 ton eller 21·2 % maskinhuggna.

Beträffande särskilt en del produkter av sandsten kan påpekas, att i vissa trakter av Sverige en ganska betydande tillverkning av dylika äger rum under förlagsrörelsens form. Sålunda producerades under redogörelseåret ensamt på Gotland enligt till kommerskollegium inkomna uppgifter 2 850 ton slip-

Stenbrottens och stenhuggeriernas avsaluproduktion länsvis år 1926.

L ä n	Granit och gnejs			Svarta och gröna graniter		Täljsten	Skiffer
	Blocksten och krossad sten	Gatsten	Andra arbeten	Blocksten	Arbetad sten	Arbetad sten, alla slag	
	Ton	Kronor		Ton	Kronor		
Stockholms stad	—	—	79 528	—	8 992	—	—
Stockholms län	14 455	374 826	474 802	—	—	—	—
Uppsala län	35	14 200	—	—	1 500	—	—
Södermanlands län	—	48 272	37 593	—	—	—	—
Östergötlands län	595	17 460	46 972	—	29 851	—	36 700
Jönköpings län	230	14 000	88 840	4 854	30 494	—	—
Kronobergs län	—	15 108	33 575	8 556	116 102	—	—
Kalmar län	1 050	304 445	359 432	—	1 032 927	—	—
Blekinge län	13 445	1 312 548	306 283	6 025	247 088	—	—
Kristianstads län	102 456	132 817	67 137	19 354	65 011	—	—
Malmöhus län	135 814	—	255 553	—	84 602	300	—
Hallands län	30 251	343 447	203 617	—	6 300	—	—
Göteborgs och Bohus län ..	30 150	5 542 566	2 236 367	—	49 730	—	—
Älvsborgs län	15 048	43 103	89 556	—	16 100	—	—
Värmlands län	600	36 000	16 226	—	30 161	—	—
Örebro län	—	—	71 650	—	7 460	—	126 000
Västmanlands län	—	—	31 264	—	—	—	29 740
Jämtlands län	4 756	12 676	—	—	—	391 916	—
Norrbottnens län	—	—	23 432	—	9 000	—	—
Hela riket 1926	348 885	8 211 468	4 421 827	38 789	1 735 318	392 216	192 440
» » 1925	317 148	18 803 055	4 588 668	36 106	1 559 735	464 300	192 575

Stenbrottens och stenhuggeriernas avsaluproduktion länsvis år 1926 (forts.).

L ä n	Sandsten, kvart- sit och flinta		Kalksten, dolomit och marmor				Fält- spat	Kvarts
	Råsten och krossad sten	Arbetad sten, alla slag	Råsten och krossad sten	Kalk- stens- mjöl	Arbeten av			
					Kalksten och dolomit	Marmor		
Ton	Kronor	Ton	Kronor	Ton				
Stockholms stad	—	2 079	—	—	96 405	1 042 268	—	—
Stockholms län	—	—	40	—	12 930	17 100	6 132	5 316
Uppsala län	—	—	387	—	—	6 000	—	—
Södermanlands län	—	400	9 897	—	—	444 112	—	—
Östergötlands län	11 200	55 500	807	—	125 867	465 246	715	113
Jönköpings län	—	—	—	—	2 350	18 149	—	—
Kalmar län	669	—	169	—	206 784	27 567	—	—
Gotlands län	—	—	444 566	—	—	—	—	—
Kristianstads län	—	—	—	27 196	137 000	—	291	—
Malmöhus län	90 907	77 472	86 058	17 161	10 069	189 348	—	—
Hallands län	—	—	—	—	—	1 715	543	107
Göteborgs och Bohus län	—	—	—	—	—	202 960	3 664	2 388
Älvsborgs län	2 228	—	205	—	—	—	—	19 026
Skaraborgs län	491	—	10 359	—	98 884	—	—	—
Värmlands län	—	—	—	—	—	—	—	4 461
Örebro län	—	500	31 061	—	589 848	188 690	—	—
Västmanlands län	—	—	8 719	—	—	106 810	14 655	1 757
Kopparbergs län	—	—	15 425	2 060	—	—	—	3 830
Gävleborgs län	—	—	2 882	—	—	—	—	—
Jämtlands län	—	—	438	119	434 714	—	—	—
Norrbottens län	—	—	—	—	—	—	7 550	3 349
Hela riket 1926	105 495	135 951	611 013	46 536	1 714 851	2 709 965	33 550	40 347
» » 1925	96 182	107 358	616 450	39 972	1 757 213	2 128 425	26 244	50 672

och brynstenar med ett saluvärde av 134 000 kr. En närmare redogörelse för detta slag av industriell verksamhet faller givetvis utom ramen för berättelsen om bergshantering.

B) Råmaterial och bränsle samt drivkraft.

Råmaterial och bränsle.

I tablan sid. 27 ha sammanställts uppgifter angående åtgången av vissa råmaterial inom järn- och metalltillverkningens olika huvudgrenar 1926, och äro här under rubrikerna »ferrolegeringar» och »götmetall» även inräknade smärre kvantiteter förbrukningsartiklar, vilka konsumerats för tillverkningen av hit hörande produkter vid några anläggningar, som ej äro hänförliga till bergverk.

Beträffande konsumtionen av järnmalm o. d. framgår det av tabellen, att en förskjutning ägt rum från slig och briketter till förmån för styckmalm och sinter. För andra malmers vidkommande konstateras en betydande ökning i åtgången av krommalm och framför allt manganmalm, medan däremot förbrukningen av zinkmalm och kisbränder nedgått något. Både beträffande tackjärns- och skrotkonsumtionen framträder en stark stegring för utländsk råvara. För redogörelseåret har för första gången infordrats fullständig redovisning för järnverkens förbrukning av dels elektroder, dels ferrolegeringar och metaller. Av järnindustriens hela elektrodkonsumtion, som enligt tabellen

*Åtgången av vissa råmaterial vid järnverk samt andra metallframställningsverk
o. d. år 1926 i ton.*

Slag av framställning	Järnmalm	Järnmalmsslåg	Briketter	Sinter	Mangalmalm	Krommalm, utländsk	Zinkmalm	Andra malmer o. d.
			av järnmalmsslåg					
Tackjärn	590 775	45 275	31 821	127 580	2 256	—	—	—
därav vid framställning av:								
elektrotackjärn								
i masugn ...	126 980	7 023	—	11 226	—	—	—	—
elektrotackjärn								
i annan ugn	217	—	—	—	—	—	—	—
kokstackjärn	125 604	—	—	—	¹⁾ 1 762	—	—	—
annat tackjärn	337 974	38 252	31 821	116 354	²⁾ 494	—	—	—
Ferrolegeringar	26	299	—	—	³⁾ 10 185	10 553	—	—
Järnsvamp	—	3 846	—	—	—	—	—	—
Götmetall	13 797	382	213	27	—	234	—	⁴⁾ 39
Andra metaller o. d.	—	—	—	—	⁵⁾ 1	—	⁶⁾ 39 634	⁶⁾ 164 214
Summa 1926	604 598	49 802	32 034	127 607	12 442	10 787	39 634	164 253
» 1925	546 291	61 582	44 381	120 432	7 076	8 889	43 512	176 347

Slag av framställning	Tackjärn		Skrot			Ferrolege- ringar	Slagg	Kalk- sten och dolomit	Kvarts	Elek- troder
	svenskt	ut- ländskt	eget	köpt						
				svenskt	ut- ländskt					
Tackjärn	—	—	5 121	3 583	—	—	9 167	94 753	453	563
därav vid fram- ställning av:										
elektrotackjärn										
i masugn ...	—	—	2 730	—	—	—	2 082	16 335	107	540
elektrotackjärn										
i annan ugn	—	—	—	3 550	—	—	—	80	105	23
kokstackjärn...	—	—	1 676	21	—	—	6 273	33 698	—	—
annat tackjärn	—	—	715	12	—	—	812	44 640	241	—
Ferrolegeringar ...	—	—	148	12 223	490	—	217	628	28 062	1 643
Järnsvamp	—	—	—	—	—	—	—	383	—	—
Smältstycken och råskenor	32 523	—	245	1 389	—	—	—	—	—	—
Götmetall	262 175	5 736	148 792	90 120	9 157	5 142	195	31 087	19 606	256
Smitt, pressat och valsat järn och stål	—	—	393	1 527	—	—	—	—	1 275	—
Övriga järnverks- produkter	4 781	390	1 487	1 149	—	—	—	56	701	—
Summa 1926	299 479	6 126	156 186	109 991	9 647	5 142	9 579	126 907	50 097	2 462
» 1925	305 765	871	166 276	105 236	4 622	·	7 621	112 757	48 679	·

¹⁾ Eulysit. — ²⁾ Inhemsk. — ³⁾ Därav 9 548 ton inhemsk och 637 ton utländsk. — ⁴⁾ Wolframalm. — ⁵⁾ Därav 8 228 ton inhemsk och 5 959 ton utländsk zinkmalm, använd för metallframställning, samt 25 447 ton inhemsk zinkmalmsslåg för rostning. — ⁶⁾ Därav 162 708 ton kisbränder och 1 506 ton svavelkis, bådaderna av utländskt ursprung.

uppgick till 2 462 ton, kom ej mindre än 67 % på legeringsverken. En närmare specifikation av vid götmetallframställningen åtgångna legeringar, enligt tablån sammanlagt utgörande 5 142 ton, samt metaller lämnas här nedan.

<i>Ferrolegeringar:</i>	<i>Ton</i>	<i>Metaller:</i>	<i>Ton</i>
Aluminiumjärn.....	1	Aluminium	31
Fosforjärn.....	6	Kobolt	2
Kiselaluminiumjärn.....	1	Koppar	3
Kiseljärn.....	1 449	Kromnickel	9
Kiselmanganjärn.....	428	Nickel	120
Kromjärn.....	823	Wolfram	11
Mangan- (och spegel-) järn.....	2 290		
Molybdenjärn.....	3		
Vanadinjärn.....	12		
Wolframjärn.....	129		

Dessa siffror jämte uppgifterna i tabellen å föregående sida rörande järnverkens konsumtion av mangan-, krom- och wolframalm giva en viss föreställning om vilken betydelse tillverkningen av legeringsstål o. d. kvalitetsprodukter numera har för den svenska järnindustrien.

Förutom här ovan redovisade konsumerade råmaterial ha uppgivits åtgångna vid framställning av tackjärn 130 ton glödspån, vid produktion av ferrolegeringar 496 ton sandsten samt 382 ton bauxit och chamotte, vid götmetalltillverkning 825 ton sandsten (inbegr. flis och sand) jämte 8 ton kalciummolybdat, vid tillverkning av dels smidda och valsade, dels övriga järnverksprodukter resp. 43 och 44 ton sandsten samt vid metallframställning 6 993 ton koksalt. Vid ett järnverk ha redovisats såsom mellanstadium vid elektrostålproduktionen 24 452 ton bessemermetall, insatt flytande i ugnarna.

Slutligen må påpekas, att de ovan under rubriken »Övriga järnverksprodukter» vid järnverken redovisade kvantiteterna råmaterial icke göra anspråk på fullständighet.

Bergverkens förbrukning av *bränsle* redovisas i tabellverkets tabb. 11 och 12. Den sistnämnda är byggd på särskilda specificerade uppgifter angående konsumtionen av träkol vid tillverkning av järn- och stålvaruprodukter. Att kvantitetssiffrorna i de båda tabellerna ej överensstämma, beror dels på olika beräkningssätt från uppgiftslämnarnas sida (t. ex. med, resp. utan avstybbning), dels på att i tab. 12 äro inräknade smärre kvantiteter träkol, förbrukade för tillverkning av bergverksprodukter vid några företag, som ej hänföras till bergverk, vilka kvantiteter jämte andra bränslemedel, som åtgått för dylik tillverkning vid anläggningar av denna kategori, även äro redovisade under rubrikerna »ferrolegeringar» och »götmetall» i tablån här nedan (jfr ovan angående råmaterial). Härmed sammanhänger exempelvis det förhållandet, att enligt tablån i fråga konsumtionen av koksstybb vid framställning av ferrolegeringar anges vara något större än vid järnverk överhuvud. Tabellen över bränsleförbrukningen å sid. 29 är nämligen i huvudsak grundad på tabellbilagans tab. 11, medan siffrorna rörande bränslekonsumtionen inom vissa särskilda grenar av järnindustrien samt vid brikett- och sinterframställningen närmast äro baserade på avgivna specialuppgifter.

Bland de för brikettering och sintring upptagna bränslemedlen ingår även det bränsle, som åtgått vid tillverkning av briketter och sinter av purple-ore.

I likhet med föregående år ha vissa beräkningar gjorts i syfte att erhålla ett enhetligt mått på bergverkens totala konsumtion av bränslemedel. Resultatet av dessa beräkningar framgår av sista kolumnen i vidstående tablå. Redogörelseårets totala bränsleförbrukning skulle i enlighet härmed motsvara omkr. 987 000 ton stenkol, d. v. s. representera ett värmevärde av c:a 6 600 miljarder

Bränslekonsumtionen vid bergverken år 1926.

	Stenkol (inkl. stybb och briketter)	Koks	Koks- stybb	Torv- bränsle	Träkol	Träkols- stybb
	T o n			Hektoliter		
Järngruvor	11 072	619	3 328	17	6 550	317 131
därav vid brikettering och sintring...	9 428	—	3 328	—	60	314 881
Andra malmgruvor	434	126	—	—	140	—
Järnverk	243 472	122 979	14 868	1 583	20 027 067	66 735
vid framställning av:						
tackjärn	1 409	88 580	—	—	18 556 946	10 100
därav: elektrotackjärn i masugn	—	—	—	—	2 107 561	—
» i annan ugn	—	—	—	—	4 600	10 100
kokstackjärn	—	85 180	—	—	—	—
annat tackjärn	1 409	3 400	—	—	16 444 785	—
ferrolegeringar	579	3 283	14 991	—	249 071	37 689
järnsvamp	4 201	36	—	—	—	—
smältstycken och råskenor	—	—	—	—	852 319	—
götmetall	76 929	5 395	—	422	149 679	3 246
smitt, pressat o. valsat järn o. stål	138 302	3 453	—	119	92 857	460
Andra metallframställningsverk o. d....	11 563	127	—	—	2 570	—
Stenkolsgruvor	28 488	—	—	—	—	—
Stenindustriella anläggningar	46 471	723	5 694	633	9 831	—
Summa 1926	341 500	124 574	23 890	2 233	20 046 158	383 866
» 1925	366 573	97 575	18 644	5 379	21 249 586	363 986

	Ved i större stycken (kastved)	Annat trä- bränsle	Flytande bränsle	Mas- ugns- gas	Alun- skiffer	Summa bränsle med reduktion till stenkol ¹⁾
	Kubikmeter	Ton	1 000 m ³	Ton	Ton	Ton
Järngruvor	5 729	2 651	111	1 842	—	22 388
därav vid brikettering och sintring...	75	1 586	16	1 842	—	18 733
Andra malmgruvor	696	689	36	—	—	805
Järnverk	143 590	420 219	1 210	23 753	—	798 266
vid framställning av:						
tackjärn	223	20	5	—	—	410 106
därav: elektrotackjärn i masugn	—	—	—	—	—	35 829
» i annan ugn	—	—	—	—	—	250
kokstackjärn	—	—	—	—	—	89 439
annat tackjärn	223	20	5	—	—	284 588
ferrolegeringar	—	—	—	—	—	24 642
järnsvamp	—	—	—	—	—	4 239
smältstycken och råskenor	43	—	—	—	—	14 497
götmetall	81 396	304 804	753	5 174	—	128 617
smitt, pressat o. valsat järn o. stål	33 314	38 967	66	4 966	—	153 591
Andra metallframställningsverk o. d....	3 047	2 274	1 094	—	—	14 158
Stenkolsgruvor	—	—	—	—	—	28 488
Stenindustriella anläggningar	57 616	7 011	168	—	293 322	123 043
Summa 1926	210 678	432 844	2 619	25 595	293 322	987 148
» 1925	200 547	338 017	2 195	24 310	292 488	990 143

¹⁾ De använda reduktionstalen äro för: koks och koksstybb 1·05; torvbränsle 0·5; träkol och träkolsstybb 0·017; ved i större stycken 0·17; annat träbränsle 0·09; flytande bränsle 1·55; masugns gas 0·15; alunskiffer 0·2.

kalorier, vilket i förhållande till 1925 innebär en mycket obetydlig minskning. Givetvis kan ej vid detta slags beräkningar hänsyn tagas till det ganska växlande värmevärdet hos olika kvaliteter av ett och samma bränsleslag. Den erhållna totalsiffran kan regelbundet anses något för hög, enär »stenkol» vid här ifrågavarande räkneoperationer genomgående anses betyda prima engelska kol, medan i verkligheten inom flera produktionsgrenar stenkol med betydligt lägre värmevärde förbrukas, såsom vid stenkolsbrytningen och järnsvampsframställningen, där svenska kol uteslutande torde användas. Svårigheterna beträffande försörjningen med prima kolbränsle under 1926 ha rimligtvis för redogörelseårets vidkommande bidragit att ytterligare accentuera berörda felkälla. Det abnorma läget på kolmarknaden återspeglas även i en tydlig nedgång av stenkolskonsumtionen i samband med ökad användning av träbränsle. Förbrukningen av koks och koksstybb har på grund av produktionsstegringen för kokstackjärn och ferrolegeringar gått starkt upp (resp. 27·7 och 28·1 %), likaså brännolja, varav konsumtionen sedan 1923 femdubblats. Av hela bränsleförbrukningen kom år 1926 hela 80·9 % på järnverken, likvisst den enda huvudgrupp av bergverk, som vid sidan av ädelmalmsgruvorna under 1926 visar nedgång i bränslekonsumtionen.

De vid tillverkning av träkols-koks-tackjärn förbrukade råvarorna och bränslemedlen äro i tabb. å sidd. 27 och 29 inräknade under rubr. »annat tackjärn». En närmare redogörelse för åtgången av bränsle- och reduktionsmedel vid olika slag av tackjärnsframställning följer här nedan.

	Kvantitetsgrund och bränsleslag	Total- förbrukning	Medelförbrukning per ton tillverkat tackjärn
Elektrotackjärn i masugn	hl träkol	2 107 561	25·3 hl
» i annan ugn	{ » » » träkolsstybb	{ 4 600 10 100}	·
Kokstackjärn	ton koks	85 180	1·1 ton
Träkols-koks-tackjärn	{ hl träkol ton koks	{ 39 400 3 400}	·
Träkolstackjärn i vanlig masugn	hl träkol	16 405 385	55·7 hl

Under 1925 utgjorde genomsnittliga förbrukningen av träkol per ton tackjärn i vanlig masugn 59·2 hl, vadan en betydande minskning härvidlag ägt rum under redogörelseåret.

Medelinköpspriset för vid järnverken förbrukade träkol har, såsom framgår av tab. 12, uppgivits till 0·92 kr. per hl, vilket innebär en sänkning av 5 öre per hl från 1925.

För redogörelseåret har för första gången infordrats fullständiga uppgifter angående bergverkens konsumtion av elektrisk energi för elektrotermiska ändamål. Denna konsumtion fördelade sig sålunda:

	1 000 kWh
Tackjärnsmältning i elektrisk masugn	212 240
» » annan elektrisk ugn	3 900
Stålsmältning	34 962
Smältning av ferrolegeringar	224 981
» » metaller	47 043
Summa	523 126

Av totalbeloppet kom således 43 % på ferrolegeringsframställningen och 41 % på elektrotackjärnstillverkningen. I den under stålsmältning redovisade kvantiteten ingå 778 000 kWh, förbrukade vid framställning av stål direkt ur malm.

Drivkraft.

En översikt över den under 1926 vid bergverken använda drivkraften meddelas i tabblån nedan.

Olika slag av motorer och deras fördelning på olika slag av bergverk år 1926.

	Gruvor, anriknings- och briketteringsverk		Järnverk		Andra metallframställningsverk o. d.		Sten-industriella anläggningar		Summa hkr
	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	
För omedelbar maskindrift:									
Vattenhjul	4	80	33	1 050	—	—	2	45	1 175
Vattenturbiner	6	305	223	33 108	—	—	2	47	33 460
Ångmaskiner	27	1 405	28	15 482	—	—	54	1 210	18 097
Olje- och gasmotorer ..	5	164	5	170	1	15	44	816	1 165
Elektriska motorer	2 190	84 730	6 986	190 088	306	3 827	868	11 995	290 640
Summa 1926	2 232	86 684	7 275	239 898	307	3 842	970	14 113	344 537
» 1925	2 304	89 237	7 144	228 397	307	3 374	858	12 534	333 542
För elektrisk generatordrift:									
Vattenturbiner	41	7 029	151	133 847	—	—	2	348	141 224
Ångmaskiner	3	260	5	466	2	630	2	90	1 446
Ångturbiner	4	1 030	10	10 090	—	—	1	15	11 135
Olje- och gasmotorer ..	1	265	10	6 835	—	—	4	260	7 360
Summa 1926	49	8 584	176	151 238	2	630	9	713	161 165
» 1925	63	10 107	181	150 913	—	—	9	638	161 658

Av den för omedelbar maskindrift använda kraften kommo mer än två tredjedelar (69·6 %) på järnverken, medan gruvor, anriknings- och briketteringsverk tillsammans representerade omkring en fjärdedel (25·2 %). Av denna sistnämnda kraft, som synes utgörande 86 684 hästkrafter, användes för uppföring och pumpning 23 927, för borring 15 822 och för andra ändamål 31 252 hästkrafter, varjämte vid anrikning redovisats 12 342 och vid brikettering 3 341 hästkrafter.

Fördelningen av drivkraften på de särskilda länen framgår av följande sammandrag, vari redovisas det effektiva hästkrafttalet hos såväl de för omedelbar drift som för drivande av elektricitetsgeneratorer använda motorerna.

Drivkraftens fördelning länsvis år 1926.

L ä n	Vatten- turbiner	Ångmaskiner	Ångturbiner	Olje- och gas- motorer	Summa primärmotorer	Elektriska motorer	Hästkrafter	
Stockholms stad	—	—	—	—	—	—	156	
Stockholms län	—	316	365	298	979	—	1 564	
Uppsala län	242	1 750	256	150	2 398	7 460		
Södermanlands län	30	2 365	—	550	4 520	7 465	6 224	
Östergötlands län	114	3 200	136	—	169	3 619	6 936	
Jönköpings län	—	—	120	—	100	220	215	
Kronobergs län	—	—	83	—	40	123	541	
Kalmar län	—	—	65	—	64	129	1 977	
Gotlands län	—	—	286	—	35	321	310	
Blekinge län	25	1 550	—	—	47	1 622	2 625	
Kristianstads län	20	—	730	—	42	792	2 294	
Malmöhus län	5	48	1 780	130	96	2 059	5 893	
Hallands län	—	—	—	—	—	—	2 989	
Göteborgs och Bohus län	—	17	375	—	93	485	1 372	
Älvsborgs län	—	2 340	365	—	90	2 795	13 393	
Skaraborgs län	—	—	—	—	64	64	951	
Värmlands län	200	63 803	—	—	—	64 003	20 104	
Örebro län	119	15 799	434	2 005	713	19 070	31 059	
Västmanlands län	105	13 573	555	2 235	127	16 595	30 256	
Kopparbergs län	295	62 952	12 202	—	315	75 764	82 958	
Gävleborgs län	20	6 987	1 840	5 700	1 700	16 247	37 562	
Jämtlands län	—	300	—	—	—	300	850	
Västerbottens län	—	—	—	—	—	—	324	
Norrbottnens län	—	—	—	—	12	12	32 627	
Hela riket 1926	1 175	174 684	19 543	11 135	8 525	215 062	290 640	
» » 1925	1 256	176 128	13 128	11 195	8 511	210 218	284 982	

C) Arbetsgivare och personal.**Arbetsgivare.**

Fördelningen av de under 1926 i gång varande bergverken efter olika kategorier av arbetsgivare framgår av tablan å följande sida. Under rubriken »enskild person» hava även förts stärbhus och under rubriken »annat bolag» även intressentskap samt sådana föreningar av antingen aktiebolag sinsemellan eller aktiebolag jämte enkla bolag eller enskilda personer, som icke för det ifrågakvarande företags drift bildat särskilt aktiebolag.

Bergverkens fördelning efter arbetsgivare år 1926.

	Bergverk, vid vilka rörelsen bedrivits av										Summa	
	enskild person		aktiebolag		annat bolag		ekonomisk förening		kommun		staten	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Järngruvor	—	—	69	83.1	14	16.9	—	—	—	—	—	—
Andra malmgruvor	3	15.8	13	68.4	3	15.8	—	—	—	—	—	—
Järnverk	2	2.1	91	93.8	4	4.1	—	—	—	—	—	—
Andra metallframställningsverk o. d.	1	14.3	5	71.4	1	14.3	—	—	—	—	—	—
Stenkolsgruvor	—	—	9	100.0	—	—	—	—	—	—	—	—
Stenindustriella anläggningar	159	30.3	294	56.1	46	8.8	15	2.9	9	1.7	1	0.2
Summa 1926	165	22.4	481	65.1	68	9.2	15	2.0	9	1.2	1	0.1
» 1925	128	18.4	496	71.3	64	9.2	2	0.3	5	0.7	1	0.1

För möjliggörande av jämförelser med berättelserna före 1921 års må nämnas, att antalet fältspats- och kvartsbrott, ingående i det anförda antalet stenindustriella anläggningar — en kategori av arbetsställen, som i tidigare bergverksberättelser redovisats tillsammans med gruvorna — uppgick till 32.

Personal.

Den under redogörelseåret vid bergverksföretagen anställda *förvaltningspersonalen* redovisas i följande tabell.

Bergverkens förvaltningspersonal år 1926.

	Företagsledare (verkställande direktör, disponent, för- valtare etc.)	Teknisk förvaltnings- personal (före- tagsledaren oräknad)		Kontors- personal		Lager- bokhållare o. d.		Resande i fir- mans tjänst	Summa
	Män	Män	Kvin- nor	Män	Kvin- nor	Män	Kvin- nor	Män	
Järngruvor (inkl. an- riknings- och bri- ketteringsverk).....	36	218	—	110	10	62	2	—	438
Andra malmgruvor (inkl. anriknings- verk)	8	26	—	19	1	2	—	—	56
Järnverk	88	932	5	882	93	52	3	16	2 071
Andra metallfram- ställningsverk o. d.	3	22	—	15	—	2	—	—	42
Stenkolsgruvor	8	52	—	34	7	2	—	—	103
Stenindustriella an- läggningar	166	225	—	152	61	1	1	25	631
Summa 1926	309	1 475	5	1 212	172	121	6	41	3 341
» 1925	334	1 163	5	1 232	167	110	4	28	3 043

I den för de stenindustriella anläggningarna uppgivna förvaltningspersonalen ingår fältspats- och kvartsbrottens ifrågasvarande personal med 4 manliga företagsledare och 4 manliga tekniker samt 2 manliga och 3 kvinnliga kontorister.

*Antal bergverksarbetare och arbetstimmar med fördelning efter skilda slag
av bergverk år 1926.*

	Män		Kvinnor		Summa arbetare			Utgjorda arbets- timmar
	över 18 år	under 18 år	över 18 år	under 18 år	Män	Kvin- nor	Till- sam- mans	
Järnmalsbrytning.....	6 322	310	25	10	6 632	35	6 667	14 284 158
Järnmalsanrikning.....	521	39	—	—	560	—	560	1 222 116
Brikettering och sintring.....	255	6	—	—	261	—	261	528 899
Annan malmbrytning.....	853	44	5	—	897	5	902	2 024 917
Anrikning av annan maln.....	235	6	5	—	241	5	246	549 361
Järnverk.....	23 318	1 235	146	43	24 553	189	24 742	52 769 284
därav lager- och transportarbetare.....	1 018	37	4	—	1 055	4	1 059	2 426 828
Andra metallframställningsverk o. d.	754	14	—	—	768	—	768	1 888 834
därav lager- o. transportarbetare.....	66	—	—	—	66	—	66	167 340
Stenkolsbrytning.....	2 118	82	1	—	2 200	1	2 201	4 246 728
Fältspats- och kvartsbrytning.....	270	31	1	3	301	4	305	479 677
Andra stenindustriella anläggningar.....	15 797	624	12	—	16 421	12	16 433	22 528 537
därav lager- o. transportarbetare.....	536	15	3	—	551	3	554	756 456
Samtliga bergverk 1926.....	50 443	2 391	195	56	52 834	251	53 085	100 522 511
» » 1925.....	50 615	2 894	187	49	53 509	236	53 745	109 690 674

Av tabellen här ovan framgår, att sammanlagda antalet vid bergverken under 1926 sysselsatta *arbetare* uppgick till 53 085, varav 52 834 män och 251 kvinnor. Av de manliga arbetarna voro 2 391, av de kvinnliga 56 under 18 år. Av samtliga arbetare kommo inemot hälften (46 %) på järnverken, medan de stenindustriella anläggningarna representerade nära en tredjedel (31·5 %).

Förutom dessa egentliga bergverksarbetare sysselsattes under redogörelseåret 226 manliga arbetare, varav 15 under 18 år, med framställning av bergverksprodukter vid företag, vilkas verksamhet till vida övervägande delen faller inom andra produktionsgrenar, vadan ifrågavarande arbetare endast redovisas i den allmänna industrierättelsen. Av dessa 226 arbetare ha 9 över 18 år betecknats såsom lager- och transportarbetare.

En mera detaljerad redovisning av den vid gruvbrytningen, inberäknat fältspats- och kvartsbrytningen, sysselsatta arbetarpersonalen lämnas i tablån nedan.

Arbetarpersonal vid malm-, stenkols- och mineralbrytning år 1926.

	Underjords- brytning		Dagbrytning		Annat arbete i dagen			
	M ä n				M ä n		K v i n n o r	
	över 18 år	under 18 år	över 18 år	under 18 år	över 18 år	under 18 år	över 18 år	under 18 år
Järnmalsbrytning.....	2 458	4	760	20	3 104	286	25	10
Annan malmbrytning.....	342	—	19	1	492	43	5	—
Stenkolsbrytning.....	1 499	39	14	—	605	43	1	—
Fältspats- och kvartsbrytning.....	15	—	169	—	86	31	1	3
Summa 1926.....	4 314	43	962	21	4 287	403	32	13
" 1925.....	4 310	77	986	24	4 428	406	44	16

Med det egentliga brytningsarbetet, varvid uteslutande manlig arbetskraft användes, sysselsattes sålunda under redogörelseåret 5 340 man, av vilka 4 357 st. eller 81·6 % hade sin verksamhet förlagd under jord. Förhållandet

mest förekommer underjordsarbete, som synes, vid stenkolsbrytningen, minst i fältspats- och kvartsbrodden. Vid granit-, kalkstens- o. d. stenbrott förekommer icke underjordsbrytning i någon nämnvärd omfattning.

I tablån, som följer, redovisas den inom bergshanteringens olika huvudgrenar sysselsatta arbetarpersonalen, fördelad länsvís.

Bergverkens arbetare länsvís år 1926.

L ä n	Järn- gruvor	Andra malm- gruvor	Järn- verk	Andra metall- fram- ställ- nings- verk o. d.	Stenkols- gruvor	Sten- industri- ella an- lägg- ningar	Samt- liga berg- verk
Stockholms stad	—	—	—	—	—	121	121
Stockholms län	60	—	31	—	—	376	467
Uppsala län	117	18	995	—	—	30	1 160
Södermanlands län	139	7	995	—	—	271	1 412
Östergötlands län	80	34	1 179	—	—	239	1 532
Jönköpings län	—	22	53	1	—	113	189
Kronobergs län	—	—	20	—	—	194	214
Kalmar län	14	—	—	132	—	790	936
Gotlands län	—	—	—	—	—	443	443
Blekinge län	—	—	469	—	—	2 176	2 645
Kristianstads län	—	—	—	—	541	710	1 251
Malmöhus län	50	—	50	380	1 650	809	2 939
Hallands län	—	—	95	—	—	490	585
Göteborgs och Bohus län	—	—	—	—	—	7 633	7 633
Älvsborgs län	—	25	1 334	173	—	116	1 648
Skaraborgs län	—	—	45	—	10	998	1 053
Värmlands län	193	—	3 249	—	—	50	3 492
Örebro län	698	386	3 836	56	—	492	5 468
Västmanlands län	689	—	3 240	—	—	266	4 195
Kopparbergs län	2 485	540	3 990	26	—	152	7 193
Gävleborgs län	156	—	5 121	—	—	5	5 282
Jämtlands län	—	—	—	—	—	183	183
Västerbottens län	—	116	—	—	—	13	129
Norrbottens län	2 807	—	40	—	—	68	2 915
Hela riket 1926	7 488	1 148	24 742	768	2 201	16 738	53 085
» » 1925	8 120	983	25 397	728	2 107	16 410	53 745

Bland de olika länen stod sålunda tack vare stenindustriens stora omfattning inom länet Göteborgs och Bohus län 1926 främst med 14·4 % av samtliga bergverksarbetare, medan andra rummet intogs av Kopparbergs län med 13·5 % och tredje platsen av Örebro län med 10·3 %.

I redogörelsen här ovan äro ej medtagna arbetare, sysselsatta med upptagning och rengöring av sjömalmer, under redogörelseåret utgörande 21 män över 18 år, därav 13 i Jönköpings—Kronobergs, 5 i Kronobergs och 3 i Kalmar län, för vilka redovisats tillsammans 13 652 utgjorda arbetstimmar.

D) Fyndigheters förvärvande och försvar.

Mutsedlar. Antalet under 1926 utfärdade mutsedlar uppgick, såsom framgår av sammanställningen sid 36, till 897, vilket innebär en ökning av inmutningsverksamhetens omfattning i jämförelse med närmast föregående år. Tablån visar även fördelningen av under redogörelseåret utfärdade mutsedlar på dels nyupptäckta och förut inmutade fyndigheter, dels olika slag av malm-anledningar.

Antal mutsedlar utfärdade under år 1926.

Mutsedlar gällande följande malmer och andra inmutningsbara mineral															
	Järnmalm	Guldsmalm	Kopparmalm	Mangannalm	Bly-, silver- o. zinkmalm	Nickelmalm	Molybdennalm	Svavel- och magnetkis	Grafit	Krommalm	Arsenikmalm	Apatit	Magnetit	Platinamalm	Summa
Å nyupptäckta fyndigheter	12	—	29	—	65	—	4	224	3	1	17	—	—	1	356
Å förut inmutade fyndigheter	234	71	28	20	103	1	4	21	1	—	45	13	—	—	541
Summa 1926	246	71	57	20	168	1	8	245	4	1	62	13	—	1	897
” 1925	295	1	194	11	100	1	2	103	3	—	10	18	7	1	746

Redovisningen är så till vida summarisk, som mutsedel i åtskilliga fall utfärdats å flera än det eller de mineral, under vilkas rubrik den återfinnes här ovan. Dessa fall äro å nyupptäckta fyndigheter med avseende på mutsedlar gällande järnmalm: 2 järn-, bly- och zinkmalm; kopparmalm: 2 kopparmalm och svavelkis, 1 koppar- och svavelkis, 1 koppar-, svavel- och magnetkis, 2 koppar- och arsenikmalm samt 2 koppar-, bly- och arsenikmalm; bly-, silver- och zinkmalm: 1 bly-, silver- och kopparmalm, 4 blymalm och svavelkis samt 5 bly-, zink- och kopparmalm; svavel- och magnetkis: 7 svavelkis och kopparmalm, 3 svavel-, koppar- och arsenikkis, 1 svavel-, koppar- och magnetkis samt 19 svavelkis, koppar-, bly- och arsenikmalm; arsenikmalm: 1 arsenik- och silvermalm samt 1 arsenik-, silver- och kopparmalm. Beträffande förut inmutade fyndigheter ha i tablån redovisats under mutsedlar gällande järnmalm: 5 järn-, bly- och zinkmalm; kopparmalm: 3 koppar- och zinkmalm samt 1 koppar- och svavelkis; bly-, silver- och zinkmalm: 2 blymalm och svavelkis, 2 bly- och kopparmalm samt 11 bly-, zink- och kopparmalm; grafit: 1 grafit- och nickelmalm.

Tilldelade utmål. Enligt 21 § i gruvstadgan skall för inmutad fyndighet, då fyndigheten är blottad och prov å malmen erhållits, ett visst utmål anvisas, innefattande det utrymme på marken, varinom gruvägaren sedermera har rätt att med andras uteslutande bedriva arbetet. Jämlikt denna bestämmelse ha under 1926 anvisats 27 utmål, varav 2 för kopparmalm och 15 å svavelkis och kopparmalm, samtliga 17 i Västerbottens län, samt i övriga landsdelar 6 för zink-, 3 för järn- och 1 för kopparmalm. Närmast föregående år anvisades 32 utmål.

Sättet för arbetsskyldighetens fullgörande. För bevarande av rätten till ett utmål måste inom detsamma utföras en viss kvantitet arbete varje år eller under vissa omständigheter flera års arbetskvantitet på ett år, s. k. försvarsarbete, bergsöverstyrelsen dock obetaget att meddela gruvägare, som innehar flera intill varandra gränsande utmål, tillstånd att, så länge de av honom fortfarande innehavas, få under ett eller flera år genom arbete inom något eller några av utmålen fullgöra arbetsskyldigheten för dem alla. Har arbetsskyldigheten fullgjorts för tre år och utmål blivit gruvan tilldelat, kan gruvägaren i stället för försvarsarbete betala en årlig avgift av 50 kronor eller erhålla vilostånd.

Tablån här nedan, som även visar de olika sätt, på vilka arbetsskyldigheten fullgjorts, ger vid handen, att rätten till erhållna utmål och koncessionerade områden 1926 bevarats i 4 273 utmål och i 17 enligt lagen den 28 maj 1886

koncessionerade områden. Dessutom har arbetsskyldigheten fullgjorts vid 89 sjömalmsutmål, därav genom arbete under året vid 34 samt genom arbete under ett föregående år vid 55, varjämte arbetsskyldigheten fullgjorts genom arbete under året vid 1 grönstensutmål i Kalmar län. Bland de utmål, som i tablån redovisas i kol. »Utmål under vilostånd», har för 91 järngruventmål och 11 andra malmgruventmål angivits förlängt vilostånd.

Sättet för bibehållande av äganderätt till utmålen år 1926.

	Utmål med arbetsskyldigheten fullgjord					Utmål under vilostånd	Summa utmål
	genom arbete under året			genom arbete under föregående år	genom erläggande av avgift		
	med	utan	i när-				
	malm-(stenkols-) fångst	gränsande utmål					
Järngruvor	262	47	447	150	849	1 337	3 092
Andra malmgruvor.....	31	66	44	73	224	419	857
Stenkolsgruvor.....	60	4	263	12	—	2	341
därav områden koncessionerade enl. lagen den 28 maj 1886	12	3	—	—	—	2	17
Summa 1926	353	117	754	235	1 073	1 758	4 290
” 1925	375	116	817	248	1 042	1 898	4 496

Under redogörelseåret hava sönats 57 utmål. Beträffande 265 utmål saknas uppgift.

Beviljade vilostånd. Antalet utmål, för vilka vilostånd eller förlängning därav beviljats att träda i kraft vid redogörelseårets utgång eller fr. o. m. den 1 januari 1927, utgjorde 427, 2 kalkstensutmål ej inbegripna. För 342 av dessa beviljades jämlikt 44 § i gällande gruvstadga vilostånd av bergmästarne, medan för de övriga 85 förlängt vilostånd beviljades av bergsöverstyrelsen. För 1925 voro motsvarande siffror resp. 370, 319 och 51. Av ovannämnda antal 342 avsågo 301 järnmalm, 2 kopparmalm, 23 manganmalm, 8 bly-, silver- och zinkmalm, 7 svavel- och magnetkis samt 1 grafit.

E) **Bevillingstaxerad inkomst av bergverksrörelse.**

Den för bevilling upptaxerade inkomsten av bergverksdriften, grundad på resultatet av närmast föregående års rörelse, uppgick för de anläggningar, som voro i verksamhet under redogörelseåret, till 40 265 511 kronor mot 26 529 080 kronor 1925. Inkomstens fördelning på bergshanteringens olika grenar framgår av följande tablå.

	1925 Kr.	1926 Kr.
Järngruvor	18 395 335	29 523 750
Andra malmgruvor	689 310	1 157 077
Järnverk	5 540 085	7 101 205
Andra metallframställningsverk o. d.	—	—
Stenkolsgruvor	—	—
Stenindustriella anläggningar	1 904 350	2 483 479
Summa	26 529 080	40 265 511

I de stenindustriella anläggningarnas anförda inkomstbelopp ingår fältspats- och kvartsbrottens bevillingstaxerade inkomst med 33 771 kronor.

Résumé.

Le tableau suivant présente des données sommaires concernant la production des industries extractives et métallurgiques en Suède en 1926.

Aperçu des industries extractives et métallurgiques en 1926.

	Nombre d'établissements	Personnel		Force motrice: chevaux		Valeur de vente des produits Mille couronnes
		admini- stratif	ouvrier	directement employé pour les machines et les appareils	employé pour ali- menter des générateurs électriques	
Mines de fer	83	438	7 488	75 744	7 494	88 130
Autres mines de minerais métallifères	19	56	1 148	6 639	700	8 049
Usines de fer	97	2 071	24 742	239 898	151 238	183 918
Autres usines pour la production de métaux etc.	7	42	768	3 842	630	13 424
Mines de houille	9	103	2 201	4 301	390	6 208
Etablissements pour l'industrie de la pierre	524	631	16 738	14 113	713	37 790
Totaux 1926	739	3 341	53 085	344 537	161 165	337 519
» 1925	696	3 043	53 745	333 542	161 658	352 647

Une certaine extension des rapports primaires concernant l'industrie de la pierre se reflète dans le tableau, qui montre une augmentation décidée du nombre des établissements. L'étendue de la production totale des différentes branches de l'industrie minière présente une diminution légère pendant l'année en question, ce qui indique les sommes totales pour les années 1925 et 1926. La cause principale de ce fait se trouve dans une très grande diminution pour l'industrie de la pierre, occasionnée par un conflit de travail de longue durée. Les mines autres que ceux de fer ainsi que les mines de houille présentent des chiffres de production très augmentés pendant l'année 1926, tandis que la situation pour les autres branches reste à peu près constante.

La production de *minerai de fer*, qui s'est élevée de 3·6 %, se répartit de la manière suivante:

	1925		1926	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Minerai de première qualité	7 564 174	79 429	7 823 386	80 227
Minerai d'autres qualités	105 024		187 547	
Schlich	499 348	4 875	454 981	4 679
Total	8 168 546	84 304	8 465 914	84 906

De schlich ont été agglomérés les produits suivants:

	1925		1926	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Briquettes	38 979	815	33 782	727
Sinters	144 382	2 611	143 661	2 497

L'exportation de minerais de fer s'est diminuée, en 1926, à 7 655 521 tonnes contre 8 800 366 tonnes en 1925.

La production de *minerai de fer limoneux* n'a été que de 3 783 tonnes.

La production de *fonde* en 1926, 462 155 tonnes, présente une augmentation de 70 % par rapport à 1925.

La quantité totale des *ferro-alliages* s'est élevée, en 1926, à 38 532 tonnes contre 30 571 tonnes en 1925.

La production de *fer et de lingots soumis à l'affinage au bas foyer* fait voir les chiffres suivants:

	1925		1926	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Massiaux et fer ébauché	42 862	7 955	30 485	5 527
Lingots	475 118	80 662	495 220	80 078
dont Bessemer	52 995	8 552	82 916	13 000
» Martin	378 427	61 482	363 887	56 499
» acier fondu au creuset	1 108	719	1 094	553
» » de fusion électrique ..	42 588	9 909	47 323	10 026

Les chiffres concernant les produits principaux de *fer et d'acier en barres et d'autres ouvrages* ont été:

	1925		1926	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Fer et acier en barres (battu, gros et médium et déchets de fer)	169 619	38 422	164 477	34 746
Billettes et blooms	298 669	55 564	326 191	58 439
Ébauches de tubes, creuses.....	12 579	4 654	15 788	5 124
Ébauches de tubes, pleines.....	13 715	2 559	13 362	2 414
Autre fer ébauché pour manufacture	39 155	9 649	32 979	7 688
Fer d'angle, à T etc. et autre fer façonné (gros et médium).....	15 879	3 629	14 602	2 983
Autre fer gros (rails, essieux, etc.)	2 193	595	5 155	1 359
Autre fer médium.....	11 595	3 698	9 908	3 166
Fer feuillard, carillon et autre fer fin	77 597	20 156	73 321	18 496
Fil laminé en boucles.....	44 628	10 894	52 504	12 339
Strips	6 273	2 177	4 694	1 526
Tôles fortes et médium.....	17 089	4 517	17 900	4 579
Tôles minces	35 733	12 674	41 408	13 975

Les *minerais autres que ceux de fer* présentent les chiffres suivants:

	1925		1926	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Minerai d'argent et de plomb	3 252	1 286	3 987	1 305
» » molybdène	20	53	6	22
» » cuivre	680	45	40	2
» » manganèse	10 941	344	15 258	463
» » zinc	51 183	3 799	56 267	4 508
» » arsenic.....	110	31	13 149	850
Pyrite	69 873	917	69 759	901

Les quantités des principaux *métaux autres que le fer*, produites en Suède, ont été :

	1925		1926	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Plomb	817	533	563	334
Cuivre	3 828	4 302	4 006	4 478
Zinc	4 747	3 012	4 800	2 885

L'exploitation des gisements de *houille* présente le résultat suivant:

	1925		1926	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Houille	263 879	2 991	383 673	5 320
Argile réfractaire	119 327	474	172 936	704
Argile de klinker	18 507	84	45 871	184

Les *pierres dégrossies, concassées, taillées et polies* et les *autres ouvrages en pierre* présentent les chiffres suivants:

	1925		1926	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Granit et gneiss, blocs bruts et macadam	317 148	1 296	348 885	1 467
pavés	848 648	18 803	396 448	8 211
dalles et bordures de trottoirs	69 623	2 361	54 259	1 617
pierres de construction, non polies ou sculptées	12 898	917	20 740	1 138
autres ouvrages	—	1 310	—	1 662
Granit dit noir ou vert, en blocs	36 106	1 821	38 789	2 227
pierres ouvrées	2 741	1 560	2 816	1 735
Pierre ollaire, blocs bruts et ouvrages, toutes espèces	—	514	—	462
Schiste, ouvrages, toutes espèces	—	193	—	192
Grès, quarzite et silex pyromaque, pierre brute et cassée, pierres ouvrées	—	463	—	514
Pierre à chaux et dolomite, pierre brute	534 711	2 133	541 100	2 171
pierre cassée et moulue	121 629	477	116 338	445
pierres de construction et autres ouvrages	—	1 757	—	1 715
Marbre, en blocs et pierres ouvrées	—	2 147	—	2 735
Feldspath, non moulu	26 244	438	33 550	483
moulu	507	23	420	19
Quartz, non moulu	50 672	325	40 347	308
moulu	1 726	61	2 271	79
Chaux calcinée, non éteinte	3 880 767	8 352	4 174 811	9 034
éteinte	235 047	322	202 836	297
Craie et farine fossile	13 456	669	16 079	791
Autres ouvrages	—	21	—	24

TABELLER.

Tab. 1. Uppfordringen ur

I tabellen använda beteckningar för olika brytningsmetoder: D = dagbrott; I = igensättnings-
T = takbrytning utan igensättning.

	1	2	3	4
	Gruvor (gruvfält,	Antal utmål, från vilka malm erhållits	Under året använd bryt- nings- metod	Antal veckor, var- under gruvan arbetats
1	Stockholms län	2	—	—
2	<i>Häverö socken</i> : Herrängsfältet (Eknäsgruvan)	1	MP	17
3	<i>Huddinge socken</i> : Nybrogruvan	1	T	20
4	Uppsala län	2	—	—
5	<i>Alunda socken</i> : Ramhällsfältet (Karl Olsgruvan)	1	²⁾	52
	<i>Dannemora och Films socknar</i> : Dannemora gruvors odalutmål:			
6	Sveagruvan	1	MS	51
7	Mellanfältet		MS	28
8	Diamantgruvan		S	12
9	Södermanlands län	9	—	—
10	<i>Sköldinge socken</i> : Kantorps gruvfält (Östra, Västra och Nya Kantorps- gruvorna samt Vilhelminagruvan)	4	P	52
11	Ramsta gruvfält (Oskars- och Östra Oskarsgruvorna)	2	—	—
12	<i>Floda socken</i> : Stavsfältet (Högsjö- och Nya Stavsgruvorna)	2	⁵⁾	4
13	<i>Gåsinge socken</i> : Älgsjöbacksfältet (Myrgruvan)	1	P	12
14	Östergötlands län	1	—	—
15	<i>Skällviks socken</i> : Nartorps gruva	1	IMR	52
16	Värmlands län	8	—	—
	<i>Färnebo socken</i> : Persbergs odalfält:			
17	Skärstöten, äldre varp	1	—	52
18	Krangruvan, äldre varp		—	52
19	Magneten, äldre varp		—	52
20	Storgruvan		P	52
21	Alabama		S	52
22	Långbansfältet (Stor-, Kollegii-, Källar- och Sandelins- gruvorna)	4	PT	52
23	<i>Nordmarks socken</i> : Tabergs gruvor	1	$\left\{ \begin{array}{l} I \\ P \\ R \end{array} \right\}$	52

¹⁾ Därav genom magnetisk sovring 16 038 ton. — ²⁾ Endast ort- och schaktdrivning. — ³⁾ Genom
⁴⁾ Genom magnetisk sovring, därav ur äldre varp 3 450 ton. — ⁵⁾ Därav ur äldre varp 40 ton.

järngruvorna år 1926.

brytning; M = magasinsbrytning; P = pallbrytning i öppna rum; R = rasbrytning; S = skivbrytning;

5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Totala kvantiteten utfraktat berg och malm	Erhållen skrädd, direkt användbar malm, däri inbegripet plock-, vask- och magnetiskt sovråd malm			Nettoförsälj- ningsvärde fritt banvagn eller fartyg å denna direkt användbara malm	Den producerade primamalmens genomsnittshalt av			Erhållen för anrikning lämplig produkt	
Under jord I dagbrott	Prima	Andra kvaliteter			järn	fosfor	svavel		
T o n				Kronor	%			Ton	
14 617	4 359	600	200	5 000	—	—	—	16 974	1
12 617	4 359	—	—	—	—	—	—	16 974	2
2 000	—	600	200	5 000	59	0·2	0·4	—	3
37 228	—	19 404	62	291 606	—	—	—	16 902	4
2 871	—	152	62	2 568	52	0·018	0·05	2 082	5
25 790	—	³⁾ { 1 458 } 13 164 } 342 }	—	219 330	{ 50 50·6 50 54·9 52·5 50 54·9	{ 0·003 0·003 0·003 0·003 0·003 0·003 0·0025	{ 0·092 0·027 0·092 0·008 0·038 0·092 0·008	³⁾ 10 952	6
5 598	—	³⁾ { 86 } 2 528 }	—	44 598	{ 54·9 52·5 50 54·9	{ 0·003 0·003 0·003 0·0025	{ 0·008 0·038 0·092 0·008	³⁾ 2 573	7
2 969	—	³⁾ { 173 } 1 501 }	—	25 110	{ 50 54·9	{ 0·003 0·0025	{ 0·092 0·008	³⁾ 1 295	8
66 162	—	11 824	89	128 590	—	—	—	48 782	9
61 534	—	9 263	—	101 890	56·2	0·026	0·005	48 782	10
—	—	⁴⁾ 200	—	2 200	51	0·004	0·014	—	11
⁶⁾ 275	—	—	—	—	—	—	—	—	12
4 353	—	2 361	89	24 500	62·2	0·166	0·078	—	13
82 843	—	7 865	—	94 380	—	—	—	40 568	14
82 843	—	³⁾ 7 865	—	94 380	50	0·02	0·02	³⁾ 40 568	15
95 964	—	46 378	—	386 766	—	—	—	23 455	16
—	—	189	—	2 176	51·7	0·005	spår	⁷⁾ 6 477	17
—	—	1 140	—	11 974	49·1	0·004	spår		18
—	—	460	—	4 825	49·1	0·004	spår		19
1 870	—	486	—	5 106	49·1	0·004	spår		20
4 194	—	⁸⁾ 1 654	—	15 715	54·9	0·01	0·005		21
30 971	—	2 874	—	31 614	60	0·08	0·02	4 010	22
19 174	—	³⁾ 17 718	—	161 814	{ 54·1 62	{ 0·005 0·005	{ 0·036 —	³⁾ 5 490	23
7 477	—	2 509	—						
2 720	—		—						

magnetisk sovring. — ⁴⁾ Övermalm. — ⁵⁾ Endast strossningsarbete. — ⁶⁾ Malmhaltigt berg, ej skrätt. —

	1	2	3	4
1	Finnmossa gruvor	1	S	52
2	Nordmarks gruvor	1	M	52
3	Örebro län	25	—	—
4	<i>Vintrosa och Tysslinge socknar</i> : Klara malmfält (Klara- o. Säbygruvorna)	2	M	30
5	<i>Nora socken</i> : Timansbergs gruvfält (Kärngruvan)	1	I	52
6	Stribergs gruvfält:	3	{ M I M I	52
7	Övra Kärngruvorna			
8	Långgruvan			
9	Åsbobergsgruvan		I	52
10	Rödbergsfältet	1	P	49
11	Pershyttefältet (Övre fältet)	1	P	52
12	<i>Nora och Järnboås socknar</i> : Klacka—Lerbergs gruvfält (Stora Klacka- och Stora Lerbergsgruvorna)	1	S	52
13	<i>Vikers socken</i> : Dalkarlsbergs gruvfält (Odalfältet)	1	S	52
14	<i>Hjulsjö och Järnboås socknar</i> : Stora Slotterbergsgruvan, äldre varp	1	—	15
15	<i>Hjulsjö socken</i> : Ösjöbergsfältet (Ösjöbergsgruvan, äldre varp)	1	—	12
16	<i>Hällefors socken</i> : Sirsjöbergsfältet (Stora Sirsjöbergs-, Sikfors- och Mosssteggruvorna)	3	{ S M	24
17	<i>Ljusnarsbergs socken</i> : Svartviksfältet:	1	{ M s) M	52
18	Göjegruvan			
19	Lejonmarksgruvan			
20	Ställbergsfältet	4	M	41
21	<i>Guldsmedshyttans socken</i> : Ingelslyttefältet:	1	T	26
22	Ingelsgruvan	1	P	26
23	Södra Sand- och Gullmundgruvorna	1	M	52
24	Gränshyttfältet (Gullblankagruvan)	2	M	52
25	<i>Ramsbergs socken</i> : Blankafältet (Sydvästra Blankagruvan)	2	M	52
26	Västmanlands län	29	—	—
27	<i>Skinnkattebergs socken</i> : Riddarhytte odalutnål (Bäckegruvan)	1	¹³⁾	29
28	Stripagruvan, äldre varp	1	—	31
29	Källfallsfältet (Valdemars- och Grundbergsgruvorna)	2	MS	43
30	<i>Norbergs socken</i> : Risbergsfältet (Bond- och Rännilsgruvorna)	2	M	39
31	Kallmorbergsfältet:	2	PRS	50
32	Kallmora- och Norrgruvorna	1	M	2
33	Lilla Kallmoragruvan	3	MPR	52
34	Morbergsfältet (Norra Örling-, Mor- och Örlinggruvorna)	2	I	52
35	Getbacksfältet (Stora och Västra Åsgruvorna)	2	DP	52
36	Röbergsfältet (Stora och Lilla Östannossgruvorna)	2	DP	52

¹⁾ Därav genom magnetisk sovring 13 272 ton; ur 1 156 ton berg och malm från äldre upplag erhöles magnetisk sovring 4 278 ton, vilken post jämte 1 280 ton primamalm erhöles ur 8 148 ton berg och malm 9 442 ton. — ²⁾ Malmen höll även 1·81 % mangan. — ³⁾ Endast ortdrivning och gavelstrossning. — ⁴⁾ Malmen, 8 ton. — ¹¹⁾ Därav ur äldre varp 3 ton. — ¹²⁾ Därav ur äldre varp 36 ton. — ¹³⁾ Endast ortdrivning.

5	6	7	8	9	10	11	12	13	
20 009	—	¹⁾ { 12 451 ²⁾ 1 237	—	99 604 8 660	56·2 58·9	0·005 0·007	0·044 0·066	—	1
9 549	—	{ 3 260 ³⁾ 2 400	—	45 278	{ 54 50·4	{ 0·008 0·008	{ 0·067 0·06	⁴⁾ 7 478	2
385 124	—	138 721	3 495	1 405 758	—	—	—	168 864	3
29 586	—	⁵⁾ 8 057	—	96 684	56·67	0·051	0·03	²⁾ 17 429	4
2 703	—	{ 340 970	—	3 400 8 730	65·5 64·5	0·006 0·005	0·016 0·058	1 393	5
{ 14 247 10 525 5 921	—	{ 11 740 1 470 770	—	{ 70 440 13 230 4 620	52 63 54·9	0·012 0·009 0·007	0·015 0·006 0·034	8 965 1 035	6 7
6 873	—	{ 2 450 2 130 366	—	{ 22 050 14 910 5 490	64·3 58·1 65	0·018 0·015 0·005	0·011 0·019 0·02	1 761	8
13 256	—	{ 1 441 5 168 3 603	—	{ 15 890 41 340 23 420	62 60 54	0·005 0·005 0·018	0·02 0·1 0·01	3 592 562	9 10
57 313	—	7 080	—	63 720	58·2	0·017	0·011	43 618	11
86 238	—	{ 8 802 4 494 3 171 ³⁾ 5 202	—	{ 79 218 31 458 19 026 31 212	59·1 55·6 55·2 57·6	0·044 0·047 0·301 0·05	0·003 0·02 0·003 0·012	46 777	12
—	—	—	—	—	—	—	—	4 194	13
—	—	62	—	868	56	0·008	0·02	251	14
{ 18 215 9 487 }	—	³⁾ { 2 005 1 600	—	46 865	{ 58·5 58·4	{ 0·009 0·036	{ 0·02 0·03	⁶⁾ 14 376	15
25 741 3 543 57 193	—	⁷⁾ { 6 753 340 ⁸⁾ 42 189	3 215 66 —	129 584 5 278 506 268	47·7 47·7 51	0·007 0·007 0·007	0·012 0·012 0·025	9 065 601 —	16 17 18
2 455	—	1 630	—	13 040	52	0·015	0·005	—	19
2 580	—	1 520	—	12 160	53	0·015	0·02	—	20
22 745	—	9 229	—	73 832	52	0·01	0·01	10 171	21
12 338	—	{ ¹⁰⁾ 2 657 ¹¹⁾ 3 482	—	73 025	{ 61·8 56·6	{ 0·004 0·011	{ 0·018 0·008	¹²⁾ 5 074	22
381 787	3 756	116 172	16 401	1 276 515	—	—	—	180 329	23
2 672	—	—	—	—	—	—	—	300	24
—	—	767	—	7 674	46·4	0·015	0·013	—	25
177 495	—	43 778	—	415 891	58	0·005	0·06	94 898	26
13 110	—	1 736	—	8 680	50	0·025	0·025	11 022	27
11 385	—	1 349	—	18 886	55	0·008	0·015	10 036	28
759	—	—	—	—	—	—	—	759	29
21 623	—	11 023	—	55 115	49	0·02	0·01	10 370	30
24 573	—	5 665	—	67 980	50	0·007	0·04	16 660	31
4 537	3 756	804	—	9 648	51·5	0·005	0·03	7 489	32

717 ton malm. — ²⁾ Mull, därav övermalm 416 ton. — ³⁾ Genom magnetisk sovring. — ⁴⁾ Därav genom från äldre upplag. — ⁵⁾ Därav genom magnetisk sovring 721 ton. — ⁶⁾ Därav genom magnetisk sovring varav 24 119 ton erhöles genom magnetisk sovring, höll även 5·7 % mangan. — ¹⁰⁾ Därav ur äldre varp

	1	2	3	4
	Klackbergsfältet:			
1	Gröndalsgruvan	1	I	52
2	Storgruvan	1	I	52
3	Nya Kolningbergsfältet (Stads- och Strandgruvorna)...	2	I	52
4	Gamla Kolningbergsfältet (Uddevalle- och Persgruvorna)	2	MS	52
	Andersbenningsfältet:			
5	Långgruvan	1	M	28
6	Vindgruvan	1	M	28
7	Malmkärra-, Nya och Västra Malmkärragruvorna.....	3	M	52
8	Västansfors socken: Östra och Västra Stortäktsgruvorna	2	M	52
9	Kopparbergs län	91	—	—
10	Svärdsjö socken: Vintjärnsfältet (Gammal-, Falläs- och Solgruvorna).....	3	P	48
	Stora Tuna socken: Idkerbergsfältet:			
11	Voxna-, Bråfalls-, Laxsjö-, Bergmästare- och Våg- gruvorna.....	5	S	50
12	Herrgruvan	1	S	50
	Tuna Hästbergsfältet:			
13	Räms Vattugruva.....	1	PT	50
14	Hinsgruvan	1	PT	50
15	Silebergs socken: Hästtagbergs Fly- och Smedjegruva	1	P	52
16	Säters socken: Bispbergsfältet (Stor- och Gräsgruvorna)	2	IMPRS	52
	Husby socken: Rällingsbergsfältet:			
17	Rällingsbergsgruvan	1	MP	52
18	- gruvan	1	P	52
19	Garpenbergs socken: Östra och Västra Smältarmossgruvorna.....	2	M	52
20	Intrångets gruvor	4	MS	52
21	Långviksfältet (Holm- och Pålsgruvorna)	2	M	18
22	Folkärna socken: Lövsvedsgruvan	1	M	52
23	Grangärde socken: Limbergsfältet (Limbergsgruvan).....	1	PT	21
24	Grängesbergs exportfält	30	MS	52
	Västra Ormbergsfältet:			
25	Pick- och Granlundsgruvorna.....	2	S	17
26	Ceciliagruvorna	3	M	49
27	Morgruvan	1	M	35
	Risbergsfältet:			
28	Hammar- och Carlgruvorna.....	7	M	52
29	Höga Visangruvorna	11	MS	52
30	Ludvika socken: Björnbergsfältet (Pullerogruvan)	1	S	52
	Blötbergsfältet:			
31	Kalvgruvan	1	S	51
32	Flygruvan.....	1	M	52
33	Fredmundbergsfältet (Ickorrgruvan)	1	T	51
34	Lekombergsfältet (Lekombergsgruvan)	1	MP	44
35	Källbottenfältet (Källbottengruvan, äldre varp)	1	—	36
36	Ludvika stad: Hillängsgruvan	1	P	52

¹⁾ Malmen höll även 3.5 % mangan. — ²⁾ Kismalm. — ³⁾ Mull. — ⁴⁾ Malmen höll även 5 % mangan. 6 107 ton genom magnetisk sovring och 765 ton kismalm. — ⁹⁾ Därav oskrätt 496 ton. — ¹⁰⁾ Malmen höll varav mull 1 752 ton. — ¹³⁾ Genom magnetisk sovring; därav ur äldre varp 78 ton. — ¹⁴⁾ Därav ur äldre varp magnetisk sovring 387 668 ton. — ¹⁸⁾ Apatit. — ¹⁹⁾ Mull genom magnetisk sovring. — ²⁰⁾ Malmsylta. — 371 ton. — ²⁴⁾ Därav ur äldre varp 1 928 ton. — ²⁵⁾ Därav ur äldre varp 2 035 ton. — ²⁶⁾ Malmen, varav

5	6	7	8	9	10	11	12	13	
13 962	—	¹⁾ 5 995	²⁾ 2 643	89 269	50	0·003	0·1	³⁾ 381	1
24 042	—	⁴⁾ 11 369	²⁾ 4 653	169 667	49·5	0·003	0·06	⁵⁾ 2 909	2
8 214	—	⁶⁾ 3 019	⁷⁾ 2 233	287 105	46	0·003	0·05	⁷⁾ 1 072	3
32 330	—	⁴⁾ 12 613	⁸⁾ 6 872		49	0·003	0·05	⁷⁾ 3 631	4
2 281	}	—	—	—	—	—	—	15 295	5
16 449		—	—	—	—	—	—	3 142	6
10 034		4 106	—	49 000	52	0·005	0·05	—	7
18 321	—	13 948	—	97 600	47	0·005	0·01	2 365	8
2 367 703	—	1 337 902	167 300	12 916 279	—	—	—	236 068	9
25 800	—	⁷⁾ 2 410	—	12 050	48	0·024	0·003	⁷⁾ 19 790	10
186 619	—	⁷⁾ 103 928	—	935 000	66	0·6	0·005	—	11
⁹⁾ 13 012	—	⁷⁾ 6 495	—	60 000	66	0·6	0·005	—	12
9 487	—	¹⁰⁾ 2 265	}	30 000	38	0·016	0·175	2 101	13
995	—	¹⁰⁾ 503			38	0·016	0·175	492	14
9 595	—	4 405	1 171	55 760	61	0·004	0·01	¹¹⁾ 2 661	15
37 003	—	¹²⁾ 3 462	¹²⁾ 7 549	181 314	68—69	0·008	0·002	—	16
	—	5 034			60	0·003	0·001		
10 084	—	⁷⁾ 2 479	—	29 748	56	0·004	0·05	⁷⁾ 11 464	17
10 122	—	450	—	8 100	65	0·002	0·03		
31 330	—	⁷⁾ 3 642	—	43 704	59	0·002	0·075	⁷⁾ 19 325	19
48 199	—	¹³⁾ 781	—	9 213	49·92	0·01	0·69	¹⁴⁾ 52 325	20
¹⁵⁾ 12 107	—	¹⁶⁾ 5 659	—	50 929	42	0·01	0·1	—	21
14 352	—	995	—	8 957	50·5	0·004	0·007	12 217	22
1 127	—	193	—	2 500	57	0·004	0·02	—	23
1 458 917	—	¹⁷⁾ 927 589	¹⁸⁾ 1 590 ¹⁹⁾ 139 658	9 200 558	60·4	1·06	0·007	—	24
9 890	—	766	—	6 128	60·7	0·063	0·04	8 367	25
34 919	—	18 337	—	146 696	60·4	0·071	0·008	13 515	26
19 003	—	8 506	—	67 888	61·8	0·071	0·001	²⁰⁾ 4 615	27
63 344	—	28 231	¹⁹⁾ 265	199 470	57·9	0·64	0·005	²¹⁾ 19 839	28
26 265	—	²²⁾ 13 056	¹⁹⁾ 2 405	101 010	59·4	0·57	0·005	²⁰⁾ 1 627	29
7 025	—	2 180	—	21 800	57·4	0·067	0·044	3 343	30
²³⁾ 169 139	—	⁷⁾ 73 947	—	465 866	57·9	0·54	0·01	⁷⁾ 3 967	31
	—	²⁴⁾ 42 937	²⁵⁾ 13 061	432 596	62	0·8	0·01	—	32
6 863	—	1 848	270	15 782	62·7	0·56	0·01	—	33
91 014	—	⁷⁾ 47 746	—	495 460	54·71	0·9	0·025	⁷⁾ 42 833	34
—	—	—	—	—	—	—	—	337	35
28 303	—	²⁶⁾ 19 100	—	181 450	37·5	0·01	0·45	—	36

— ⁵⁾ Därav 1 629 ton mull. — ⁶⁾ Malmen höll även 4 % mangan. — ⁷⁾ Genom magnetisk sovring. — ⁸⁾ Därav även 11 % mangan. — ¹¹⁾ Därav ur äldre varp 1 114 ton. — ¹²⁾ Därav genom magnetisk sovring 5 619 ton, 4 829 ton. — ¹⁵⁾ Därav oskrätt 4 014 ton. — ¹⁶⁾ Malmen höll även 8 % mangan. — ¹⁷⁾ Därav genom ²¹⁾ Därav malmsylta 17 644 ton. — ²²⁾ Därav genom magnetisk sovring 3 877 ton. — ²³⁾ Därav oskrätt 4 571 ton erhöles genom magnetisk sovring, höll även 11·5 % mangan.

	1	2	3	4
1	<i>Norrbärke socken</i> : Siksjöbergsfältet	1	P	52
2	Nybergsfältet: Källgruvan	1	M	52
3	Kanalgruvan	1	P	52
4	Bråthagsfältet (Stora Bråt- och Tappgruvorna)	1	P	52
5	Gävleborgs län	5	—	—
6	<i>Torsåkers socken</i> : Nyängsfältet (Nyängs- och Erik Hansgruvorna)	2	MS	52
7	Storstrecksfältet (Storstrecks-, Afze- och Edskegruvorna)	3	M	52
8	Norrbottens län	96	—	—
9	<i>Gällivara socken</i> : Gällivare malmfält	58	DIMPR	52
10	Koskullskulle gruvfält	5	DMS	52
11	<i>Jukkasjärvi socken</i> : Kiirunavaara malmfält	19	DM	52
12	Luossavaara malmfält	7	D	52
13	Tuolluvaara malmfält	7	DS	52
14	Hela riket	268	—	—

¹⁾ Därav genom magnetisk sörring 2 660 ton. — ²⁾ Därav genom magnetisk sörring 717 419 ton. —
⁵⁾ Malmbreccia.

5	6	7	8	9	10	11	12	13	
13 177	—	¹⁾ 5 106	—	63 000	58	$\left\{ \begin{array}{l} 0\cdot002 \\ 0\cdot005 \end{array} \right\}$	$\left\{ \begin{array}{l} 0\cdot005 \\ 0\cdot01 \end{array} \right\}$	—	1
14 336	—	2 978	849	44 800	54	0\cdot004	0\cdot015	8 300	2
12 688	—	$\left\{ \begin{array}{l} 786 \\ 1\,709 \end{array} \right\}$	320	40 500	$\left\{ \begin{array}{l} 64 \\ 55 \end{array} \right\}$	$\left\{ \begin{array}{l} 0\cdot002 \\ 0\cdot004 \end{array} \right\}$	$\left\{ \begin{array}{l} 0\cdot006 \\ 0\cdot01 \end{array} \right\}$	7 074	3
2 988	—	379	162	6 000	52	0\cdot004	0\cdot006	1 876	4
70 515	—	7 670	—	115 050	—	—	—	47 216	5
48 378	—	7 209	—	108 135	54 ²	0\cdot003	0\cdot048	34 098	6
22 137	—	461	—	6 915	61	0\cdot004	0\cdot035	13 118	7
2 044 781	7 071 189	6 136 850	—	63 606 767	—	—	—	285 331	8
1 416 671	161 482	²⁾ $\left\{ \begin{array}{l} 193\,791 \\ 973\,745 \end{array} \right\}$	—	12 598 960	$\left\{ \begin{array}{l} 65\cdot5 \\ 62\cdot7 \end{array} \right\}$	$\left\{ \begin{array}{l} 0\cdot275 \\ 0\cdot825 \end{array} \right\}$	$\left\{ \begin{array}{l} 0\cdot039 \\ 0\cdot04 \end{array} \right\}$	³⁾ 278 347	9
139 736	173 207	⁴⁾ 208 553	—	1 876 976	65\cdot3	0\cdot017	0\cdot14	—	10
421 550	6 235 667	$\left\{ \begin{array}{l} 183\,347 \\ 102\,510 \\ 455\,632 \\ 3\,689 \\ 3\,658\,554 \end{array} \right\}$	—	45 358 438	$\left\{ \begin{array}{l} 69\cdot09 \\ 68\cdot43 \\ 68\cdot06 \\ 66\cdot37 \\ 61\cdot5 \end{array} \right\}$	$\left\{ \begin{array}{l} 0\cdot02 \\ 0\cdot053 \\ 0\cdot277 \\ 0\cdot685 \\ 1\cdot84 \end{array} \right\}$	$\left\{ \begin{array}{l} 0\cdot019 \\ 0\cdot01 \\ 0\cdot008 \\ 0\cdot007 \\ 0\cdot012 \end{array} \right\}$	—	11
19 919	415 384	$\left\{ \begin{array}{l} 42\,358 \\ 119\,285 \\ 20\,404 \\ 4\,826 \\ 3\,052 \\ 44\,194 \end{array} \right\}$	—	2 668 953	$\left\{ \begin{array}{l} 67\cdot76 \\ 68\cdot19 \\ 66\cdot02 \\ 67\cdot74 \\ 61\cdot82 \\ 33\cdot97 \end{array} \right\}$	$\left\{ \begin{array}{l} 0\cdot02 \\ 0\cdot05 \\ 0\cdot186 \\ 0\cdot591 \\ 1\cdot12 \\ 5\cdot61 \end{array} \right\}$	$\left\{ \begin{array}{l} 0\cdot021 \\ 0\cdot01 \\ 0\cdot023 \\ 0\cdot025 \\ 0\cdot022 \\ 0\cdot02 \end{array} \right\}$	—	12
46 905	85 449	$\left\{ \begin{array}{l} 64\,949 \\ 48\,943 \\ 9\,018 \end{array} \right\}$	—	1 103 440	$\left\{ \begin{array}{l} 68\cdot32 \\ 67\cdot5 \\ 63\cdot71 \end{array} \right\}$	$\left\{ \begin{array}{l} 0\cdot011 \\ 0\cdot21 \\ 0\cdot994 \end{array} \right\}$	$\left\{ \begin{array}{l} 0\cdot003 \\ 0\cdot004 \\ 0\cdot004 \end{array} \right\}$	⁵⁾ 6 984	13
5 546 724	7 079 304	7 823 386	187 547	80 226 711	—	—	—	1 064 489	14

³⁾ Därav genom magnetisk sovring 271 826 ton. — ⁴⁾ Därav genom magnetisk sovring 93 352 ton. —

Tab. 2. Järnmalms anrikning,

I tabellen använda

Slag av anrikningsverk: m = magnetiskt; mv = kombinerat magnetiskt

	1	2	3	4	5	6
	Verkets namn	Slag av anrikning	Antal timmar, varunder anrikningsverket varit i gång	I verket ingående rå-		
				Från nedanstående gruvor (gruvfält)	Vikt	Genom-järn
					Ton	%
1	Stockholms län	—	1 503	—	13 401	—
2	Herräng	m	1 503	Eknäsgruvan.....	13 401	38·9
3	Uppsala län	—	1 865	—	20 034	—
4	Dannemora	m	1 865	{ Mellanfältet, Svea- och Diamant- } gruvorna	1) 20 034	36·22
5	Gimo	—	—	—	—	—
6	Söderfors	—	—	—	—	—
7	Södermanlands län	—	6 034	—	48 782	—
8	Kantorps	mv	6 034	Kantorps- och Vilhelminagruvorna	48 782	40·2
9	Östergötlands län	—	2 571	—	40 568	—
10	Nartorp	m	2 571	Nartorps gruva	2) 40 568	27·5
11	Värmlands län	—	5 549	—	25 875	—
12	Persberg	m	2 320	{ Skärstötén, Krangruvan, Mag- neten, Storgruvan och Ala- bama	3) 6 477	34·4
13	Långban	mv	1 980	{ Stor-, Kollegii-, Källar- och San- delinsgruvorna	6 430	37
14	Taberg	m	1 249	{ Tabergs gruvor	5 490	33
15	Hagfors	—	—	{ Nordmarks gruvor	4) 7 478	—
16	Nykroppa	—	—	—	—	—
17	Långbanshyttan	—	—	—	—	—
18	Örebro län	—	22 145	—	140 199	—
19	Klaragruvan	mv	1 475	Klara- och Säbygruvorna	16 757	40
20	Timansberg	m	3 786	Kärr- och Sörgruvorna	10) 8 898	25
21	Åsboberg	mv	1 409	{ Åsbobergsgruvan	410	38·4
22	Klacka-Lerberg	m	5 239	{ Övra Kärrgruvorna	6 522	—
23	Dalkarlsberg	mv	3 492	{ Stora Klacka- och Stora Lerbergs- gruvorna	40 536	32·5
24	Slotterberg	m	2 349	{ Dalkarlsbergs odalfält	35 582	40·6
25	Bredsjö	m	98	{ Stora Slotterbergsgruvan, äldre varp	4 194	37
26	Sikfors	m	2 838	{ Ösjöbergsgruvan, äldre varp	251	46
27	Guldsmeshyttan	mv	1 609	{ Sirsjöbergsfältet	13 371	45·3
28	Degerfors	—	—	{ Gullblankagruvan	13 134	42·01
				{ Sydvästra Blankagruvan	544	42·26

*) Förutom i tabellen redovisade kvantiteter slig, briketter och sinter, erhållna med inhemsk järnmalms vid två kopparverk erhållits 137 558 ton purple-ore med värdet 1 045 395 kr., och höllo 93 557 ton 59·5 % redogörelseårets produktion ha vid ett verk av 82 181 ton purple-ore framställts 80 482 ton briketter med värdet Briketteringen pågick 7 176 timmar och sintringen 2 448 timmar.

1) Därav ur äldre varp 5 214 ton. — 2) Mahmmull. — 3) Därav ur äldre varp 1 200 ton. — 4) Därav varpalm. — 5) Höll även 2 % mangan. — 6) Därav ur äldre varp 4 278 ton. — 7) Därav 1 461 ton ur

brikettering och sintring år 1926.)*

beteckningar:

och vätanrikningsverk. Briketteringsverk: b. Sintringsverk: s.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
gods		Erhållen färdig vara (slig)					Briketterings- eller sintrings- verk	Antal timmar, varunder briketterings- verket varit i gång	Tillverkade briketter och sinter		
snittshalt av		Vikt	Värde	Genomsnittshalt av					Vikt	Värde	
fosfor	svavel			järn	fosfor	svavel					
%		Ton	Kronor	%					Ton	Kronor	
—	—	6 998	69 980	—	—	—	—	1 902	8 445	110 630	1
0·02	1·5	6 998	69 980	64·66	0·004	0·2	s	1 902	8 445	110 630	2
—	—	11 338	148 284	—	—	—	—	6 254	11 243	224 860	3
0·003	0·15	{ ²⁾ 7 262 4 076	{ 87 144 61 140	50 54	0·003 0·0035	0·081 0·15	{ — —	— —	— —	— —	4
—	—	—	—	—	—	—	s	3 570	6 433	128 660	5
—	—	—	—	—	—	—	s	2 684	4 810	96 200	6
—	—	25 979	233 810	—	—	—	—	1 646	8 811	123 350	7
0·035	0·01	25 979	233 810	64·6	0·018	0·005	s	1 646	8 811	123 350	8
—	—	15 822	189 864	—	—	—	—	—	—	—	9
0·02	0·02	⁴⁾ 15 822	189 864	60	0·02	0·02	—	—	—	—	10
—	—	10 110	96 860	—	—	—	—	12 502	14 673	270 377	11
0·01	0·01	⁶⁾ 2 167	24 918	61·3	0·003	0·005	—	—	—	—	12
0·013	0·02	⁷⁾ 2 799	30 789	62	0·008	0·02	—	—	—	—	13
0·007	0·1	{ ⁸⁾ 2 403 ⁹⁾ 2 741	{ 41 153 —	62·6	0·004	0·038	—	—	—	—	14
—	—	—	—	—	—	—	s	2 704	5 717	108 623	15
—	—	—	—	—	—	—	s	2 406	5 195	109 100	16
—	—	—	—	—	—	—	s	7 392	3 761	52 654	17
—	—	50 102	487 155	—	—	—	—	18 144	22 697	445 690	18
0·05	0·04	6 876	75 636	63·03	0·02	0·037	—	—	—	—	19
0·008	0·07	2 190	17 520	64·9	0·003	0·116	—	—	—	—	20
0·018	0·01	{ 2 160 980	{ 15 120 6 850	60·1 64·7	0·018 0·009	0·011 0·019	{ — —	— —	— —	— —	21
0·015	0·02	¹¹⁾ 12 388	111 488	61·2	0·007	0·008	—	—	—	—	22
0·1	0·006	{ 7 464 1 590	{ 52 248 11 130	66·4 66·1	0·018 0·07	0·006 0·028	{ — —	— —	— —	— —	23
0·008	0·1	1 148	13 485	65	0·005	0·035	—	—	—	—	24
0·015	0·05	132	1 584	66	0·005	0·03	b	3 258	3 288	59 184	25
0·026	0·172	7 167	86 000	64	0·007	0·026	b	6 696	7 632	152 640	26
0·012	0·114	7 753	93 036	68·72	0·008	0·055	{ s	3 290	5 004	78 963	27
0·015	0·009	254	3 048	67·22	0·008	0·005	s	4 900	6 773	154 903	28

som utgångsmaterial, ha såsom biprodukt vid kopparframställning av svavelkisbränder från utländska gruvor järn, 0·01 % fosfor och 0·35 % svavel samt 43 981 ton 55 % järn, 0·005 % fosfor och 0·3 % svavel. Av 1 166 989 kr. och vid ett annat verk av 10 255 ton purple-ore 10 055 ton sinter med värdet 115 029 kr.

360 ton ur 1 200 ton varpmalm. — ⁵⁾ Därav ur äldre varp 3 450 ton. — ⁶⁾ Därav 1 112 ton ur 3 450 ton 4 278 ton varpmalm. — ¹⁰⁾ Därav ur äldre varp 7 505 ton. — ¹¹⁾ Därav 1 868 ton överslig.

	1	2	3	4	5	6
1	Västmanlands län	—	14 521	—	181 395	—
2	Källfallet	m	5 048	{ Valdemars- och Grundbergsgruvorna	¹⁾ 96 642	41
				{ Kallmora- och Norrgruvorna	10 036	
3	Kallmora	mv	3 991	{ Lilla Kallmoragruvan	676	30
				{ Bondgruvan	²⁾ 3 474	
4	Spännarhyttan	—	—	—	10 731	40
				—	³⁾ 5 675	
5	Bålsjö	mv	638	Morbergsfältet	9 690	34 ³
6	Östanmossa	m	3 361	{ Stora och Västra Åsgruvorna	⁶⁾ 21 687	30 ³
7	Långgruvan	m	1 483	{ Stora o. Lilla Östanmossgruvorna	7 489	
8	Fagersta	—	—	{ Lång- och Vindgruvorna	15 295	34 ²
9	Högfors	—	—	—	—	—
10	Köping	—	—	—	—	—
11	Kopparbergs län	—	19 098	—	188 114	—
12	Vintjärn	m	991	Gammal-, Falläs- och Solgruvorna	14 027	38
13	Rämshyttan	—	—	—	—	—
14	Hästhagbergs Fly- och Smedjegruva	—	—	—	—	—
15	Rällingsberg	m	842	Rällingsbergs- och Ågruvorna	11 464	37 ⁴
16	Smältarmossgruvan	m	1 909	{ Östra och Västra Smältarmossgruvorna	19 325	44 ⁵
17	Intrånget	m	6 089	{ Viks-, Stjälk-, Ofreds- och Penninggruvorna	⁷⁾ 53 106	38 ²⁵
18	Lövsvedsgruvan	m	2 126	{ Lövsvedsgruvan	⁸⁾ 12 963	50 ⁵
19	Västra Ormberg	mv	2 241	{ Pick- och Granlundsgruvorna	16 775	51 ¹
				{ Ceciliagruvorna	11 234	
20	Björnberget	m	287	Pullerogruvan	2 420	47 ³
21	Blötberget	m	623	Kalvgruvan	3 967	35
22	Lekomberg	mv	3 990	Lekombergsgruvan	42 833	38
23	Nyberget	—	—	—	—	—
24	Långshyttan	—	—	—	—	—
25	Fors	—	—	—	—	—
26	Gävleborgs län	—	3 141	—	45 598	—
27	Långnäs	m	3 141	{ Nyängsgruvan	34 908	42
				{ Storstrecks-, Afze- och Edskegruvorna	10 690	34 ⁷
28	Hofors	—	—	—	—	—
29	Sandviken (Högbo)	—	—	—	—	—
30	Ljusne	—	—	—	—	—
31	Forsbacka	—	—	—	—	—
32	Norrbottnens län	—	5 008	—	211 253	—
33	Vitåfors (Malmberget)	mv	5 008	Gällivare malmfält	211 253	52 ³
34	Hela riket	—	81 435	—	915 219	—

¹⁾ Därav ur äldre varp 1 744 ton. — ²⁾ Därav 920 ton ur 1 744 ton varpmalm. — ³⁾ Ur äldre varp. —
⁶⁾ Därav ur äldre varp 747 ton. — ⁹⁾ Småmalm.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
—	—	85 590	691 703	—	—	—	—	21 881	29 064	498 139	1
0·005	0·09	²⁾ 50 993	316 156	65	0·003	0·05	b	5 238	7 038	126 687	2
0·01	0·02	5 124	135 106	62	0·004	0·011	—	—	—	—	3
0·03	0·025	8 187		64	0·01	0·015		—	—	—	4
—	—	—	—	—	—	—	s	6 011	9 698	135 772	5
0·025	0·001	⁴⁾ 1 429 ⁵⁾ 2 217	35 672	⁶⁾ 64 ⁶⁾ 64	0·008 0·012	0·001 0·001	—	—	—	—	6
0·008	0·1	10 732	128 784	63·6	0·003	0·017	—	—	—	—	7
0·01	0·05	6 908	75 985	61·5	0·003	0·023	—	—	—	—	8
—	—	—	—	—	—	—	s	4 728	6 868	137 000	9
—	—	—	—	—	—	—	s	144	200	4 000	10
—	—	—	—	—	—	—	s	5 760	5 260	94 680	11
—	—	100 355	1 047 454	—	—	—	—	20 703	30 607	472 205	12
0·026	0·011	6 400	51 200	66	0·008	0·01	—	—	—	—	13
—	—	—	—	—	—	—	s	1 748	5 146	75 000	14
—	—	—	—	—	—	—	s	2 275	2 276	22 764	15
0·004	0·15	6 195	61 950	57·3	0·003	0·1	—	—	—	—	16
0·004	1	13 664	136 640	57·1	0·002	0·8	—	—	—	—	17
0·01	1·5	27 826	328 350	62·59	0·01	1·41	—	—	—	—	18
0·004	0·007	8 635	86 350	61·3	0·003	0·036	—	—	—	—	19
0·07	0·01	⁹⁾ 3 205 13 943	22 435 111 544	59·9 64·9	0·075 0·047	0·002 0·019	—	—	—	—	20
0·005	0·08	⁹⁾ 630 719	6 800 7 190	57·4 63·2	0·005 0·005	0·029 0·078		—	—	—	21
0·4	0·01	1 814	9 070	68	0·12	0·01	—	—	—	—	22
1·2	0·025	17 324	226 425	64	0·28	0·006	—	—	—	—	23
—	—	—	—	—	—	—	b	6 600	6 266	112 700	24
—	—	—	—	—	—	—	s	2 680	4 690	84 420	25
—	—	—	—	—	—	—	s	7 400	12 229	177 321	26
—	—	21 060	336 960	—	—	—	—	28 530	39 206	937 580	27
0·015	0·552	16 881	270 096	62	0·002	0·134	—	—	—	—	28
0·013	0·202	4 179	66 864	67·5	0·002	0·14		—	—	—	29
—	—	—	—	—	—	—	s	12 426	19 924	438 328	30
—	—	—	—	—	—	—	b	7 632	9 558	275 600	31
—	—	—	—	—	—	—	s	6 600	5 407	124 361	32
—	—	—	—	—	—	—	s	1 872	4 317	99 291	33
—	—	127 627	1 377 225	—	—	—	—	3 792	12 697	140 585	34
0·824	0·063	¹⁾ 16 676 70 059 40 892	1 377 225	¹⁾ 64·4 71·2 66·5	0·358 0·017 0·387	0·081 0·009 0·058	s	3 792	12 697	140 585	35
—	—	454 981	4 679 295	—	—	—		115 354	177 443	3 223 416	36

²⁾ Svartmalmslig. — ⁵⁾ Blodstenslig. — ⁶⁾ Därav ur äldre varp 5 027 ton. — ⁷⁾ Därav ur äldre varp 4 907 ton. —

Tab. 3. Masugnar och tillverk-
Obs.! Då sifferuppgifterna för ett län fördelats å

	1	2	3	4	5	6	7	8
L ä n	Antal verk, som haft mas- ugnar i gång under året	Antal brukbara masugnar		Blåsningstid	Smides- tackjärn	T a c k -		
		Under året i verksamhet	Ej under året i verksamhet			Bessemertackjärn		
		Dygn	för sur process	för basisk process	Tillverknings-			
1 Stockholm län	1	1	2	116	—	—	—	
2 } Uppsala län	2 {	2	5	520	2 704	—	—	
3 }	—	1	—	—	—	—	—	
4 Södermanlands län	2	2 ²⁾	—	336	—	—	—	
5 Östergötlands län	1	1	2	364	5 815	—	—	
6 Jönköpings län	1	1	—	62	—	—	—	
7 Kronobergs län	—	—	1	—	—	—	—	
8 Älvsborgs län	1	2 ⁵⁾	—	557	—	—	—	
9 } Värmlands län	4 {	4	5	1 043	—	—	—	
10 }	—	4	—	898	—	9 956	—	
11 Örebro län	16	18	14	3 100	15 281	4 312	6) 4 287	
12 } Västmanlands län	5 {	6	6	1 819	9 429	—	—	
13 }	—	—	—	—	—	—	—	
14 } Kopparbergs län	10 {	11 ⁷⁾	10	2 820	3 820	5 311	8) 53 303	
15 }	—	4	1	856	—	—	43 336	
16 Gävleborgs län	7	11	7	3 227	11 912	12 966	—	
17 Västernorrlands län	—	—	1	—	—	—	—	
18 } Norrbottens län	— {	—	2	—	—	—	—	
19 }	—	—	2	—	—	—	—	
20 Hela riket	50	67	59	15 718	48 961	32 545	100 926	
21 Värde i kronor	—	—	—	—	4 600 081	3 771 359	9 125 018	

¹⁾ I annan elektrisk ugn än masugn med träkol och träkolstsybb. — ²⁾ Därav 1 för koks enbart. — och koks i blandning. — ³⁾ Därav 2 för koks enbart. — ⁴⁾ Därav med koks enbart 53 001 ton.

Tab. 4. Antal verk samt härdar och ugnar för

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
L ä n	Begagnade verk	Härdar för färskning och skrotsmältning						U g n a r		
		Lancashire-smälthärdar		Vallonsmält-härdar		Skrotsmält-ningshärdar		Bessemer-sura		
		an-vända	ej an-vända	an-vända	ej an-vända	an-vända	ej an-vända	an-vända	ej an-vända	
1	Stockholms län	2	—	—	—	—	—	—	1	—
2	Uppsala län	4	5	2	4	5	—	—	—	—
3	Södermanlands län	2	—	—	—	—	1	3	—	—
4	Östergötlands län	5	7	1	—	—	2	—	—	—
5	Kronobergs län	1	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Blekinge län	1	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Malmöhus län	1	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Hallands län	1	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Älvsborgs län	2	—	—	—	—	—	2	—	—
10	Värmlands län	5	1	3	—	—	—	—	2	2
11	Örebro län	6	²⁾ 11	12	—	—	—	1	1	—
12	Västmanlands län	10	18	19	—	—	2	—	—	—
13	Kopparbergs län	8	9	12	—	—	—	—	2	—
14	Gävleborgs län	9	20	11	—	3	—	—	6	—
15	Hela riket	57	71	60	4	8	5	6	12	2

¹⁾ Därav 1 elektrisk ugn för framställning av smidbart järn och stål direkt ur malm. — ²⁾ Därav 8 även

ning av tackjärn år 1926.

tvenne rader, avser den undre elektriska ugnar.

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18			
j ä r n						Gjutgods, framställt direkt från masugn		Summa tackjärn och direkt från masugn framställt gjutgods				
Martintackjärn		Gjuttackjärn		Tillsammans								
för sur process	för basisk process	för adu- tering	för andra ändamål									
kvantitet i ton						Ton	Värde i kronor	Ton	Värde i kronor	Ton	Värde i kronor	
4 737	—	—	—	4 737	425 180	51	10 253	4 788	435 433			1
9 328	500	—	185	12 717	1 361 380	154	37 100	12 871	1 398 480			2
—	—	—	¹⁾ 1 900	1 900	140 000	—	—	1 900	140 000			3
—	²⁾ 8 000	³⁾ 260	⁴⁾ 18 816	27 076	2 178 920	—	—	27 076	2 178 920			4
—	1 830	—	—	7 645	741 565	72	9 360	7 717	750 925			5
—	—	—	522	522	75 000	—	—	522	75 000			6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			7
13 300	2 753	—	—	16 053	1 598 019	—	—	16 053	1 598 019			8
4 162	9 328	—	4 744	18 234	1 956 022	412	61 800	18 646	2 017 822			9
13 824	—	—	—	23 780	2 308 880	—	—	23 780	2 308 880			10
15 050	4 393	11 722	10 221	65 266	6 454 206	1 291	150 598	66 557	6 604 804			11
23 369	12 948	713	4 468	50 927	4 853 403	4 487	629 424	55 414	5 482 827			12
—	—	—	¹⁾ 1 568	1 568	109 760	—	—	1 568	109 760			13
23 443	12 218	1 439	5 018	104 552	9 983 495	1 146	162 708	105 698	10 146 203			14
—	—	—	—	43 336	3 900 240	—	—	43 336	3 900 240			15
38 646	6 024	—	4 829	74 377	8 725 646	1 852	262 820	76 229	8 988 466			16
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			17
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			18
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			19
145 859	57 994	14 134	52 271	452 690	—	9 465	—	462 155	—			20

15 707 998 | 5 452 952 | 1 347 541 | 4 806 767 | — | 44 811 716 | — | 1 324 063 | — | 46 135 779 | 21

3) Med koks enbart. — 4) Därav med koks enbart 16 300 ton. — 5) Elektriska. — 6) Därav 3 307 ton med träkol

beredande av smidbart järn och stål år 1926.

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
för framställning av götmetall											Bränn- ståls- ugnar		
ugnar	Martinugnar				Degelståls- ugnar		Elektriska ugnar						
basiska	sura		basiska				ljusbåge-		induktions-				
an- vända	an- vända	ej an- vända	an- vända	ej an- vända	an- vända	ej an- vända	an- vända	ej an- vända	an- vända	ej an- vända			an- vända
—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1
—	3	—	1	—	1	1	1	3	—	—	1	1	2
—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	3
—	1	—	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—	4
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	5
—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
—	—	—	1	—	—	—	—	2	—	—	—	—	8
—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	9
—	4	3	3	1	—	—	1) 2	—	—	—	—	—	10
1	4	1	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	11
—	6	2	6	1	—	—	5	1	—	—	—	—	12
4	5	4	6	3	4	—	4	—	1	—	—	—	13
—	9	—	4	—	—	—	2	—	1	1	—	—	14
5	34	10	31	9	5	1	22	6	2	1	1	1	15

använda för skrotsmältning.

Tab. 5. Tillverkning av smältstycken och råskenor samt götmetall och blässtål år 1926.

1	2	3	4	5	6
Tillverkningar	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		
	Ton	Värde i kronor	genom export	inom landet	Värde i kronor
			Ton		
<i>Smältstycken och råskenor, ovällda:</i>	30 485	5 526 579	10 568	301	2 062 112
framställda medelst: Lancashiremetod	28 526	5 209 720	9 732	301	1 967 112
Vallonmetod	751	172 705	—	—	—
Skrotsmältning	1 208	144 154	836	—	95 000
<i>Göt, ovällda, samt smidbart gjutgods:</i>	495 220	80 078 299	5 513	10 749	6 767 318
Bessemer-:	82 916	13 000 096	3 951	165	938 917
sur: göt:	18 836	3 400 146	3 951	4	813 617
kolhalt 0.5 % och däröver	17 172	3 117 477	3 951	4	813 617
» under 0.5 %	1 664	282 669	—	—	—
gjutgods, skrotat	167	128 200	—	161	125 300
basisk: göt	63 913	9 471 750	—	—	—
Martin-:	363 887	56 498 803	1 505	8 867	4 419 243
sur: göt:	158 413	26 841 716	1 075	531	275 686
kolhalt 0.5 % och däröver	130 065	22 631 326	997	13	183 786
» under 0.5 %	28 348	4 210 390	78	518	91 900
gjutgods, skrotat	5 339	3 361 664	390	2 948	2 335 606
basisk: göt:	197 245	24 359 240	1	3 583	453 442
kolhalt 0.5 % och däröver	21 970	2 923 358	—	—	—
» under 0.5 %	175 275	21 435 882	1	3 583	453 442
gjutgods, skrotat	2 890	1 936 183	39	1 805	1 354 509
Degelstål:	1 094	553 260	—	21	100 300
göt	1 066	439 100	—	—	—
gjutgods, skrotat	28	114 160	—	21	100 300
Elektrostål:	47 323	10 026 140	57	1 696	1 308 858
göt:	44 126	7 392 562	1	—	150
kolhalt 0.5 % och däröver	37 319	6 015 265	—	—	—
» under 0.5 %	6 807	1 377 297	1	—	150
gjutgods, skrotat	3 197	2 633 578	56	1 696	1 308 708
Summa smältstycken, råskenor och göt samt skrotat gjutgods	525 705	85 604 878	16 081	11 050	8 829 420
<i>Blässtål eller oräckt brännstål</i>	42	21 000	—	5	2 500

58 TAB. 6 (forts.). TILLVERKNING AV SMITT, PRESSAT OCH VALSAT JÄRN OCH STÅL M. M.
SAMT ERHÅLLET SKROT ÅR 1926.

1	2	3	4	5	6
Tillverkningar	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		
	Ton	Värde i kronor	genom export	inom landet	Värde i kronor
			Ton		
Valstråd	52 504	12 338 614	24 802	20 604	10 220 908
därav av välljärn.....	1 167	342 472	482	369	251 788
" " götmetall	51 337	11 996 142	24 320	20 235	9 969 120
Strips	4 694	1 525 621	1 125	392	492 771
därav av välljärn.....	818	248 121	818	—	248 121
" " götmetall	3 876	1 277 500	307	392	244 650
e) Plåt	59 308	18 553 875	4 906	47 747	16 389 563
Grov- och mediumplåt av götmetall	17 900	4 578 975	1 115	12 627	3 524 633
Tunnplåt	41 408	13 974 900	3 791	35 120	12 864 930
därav av välljärn.....	280	133 011	73	207	133 011
" " götmetall	41 128	13 841 889	3 718	34 913	12 731 919
Summa smitt och pressat samt valsat järn och stål	—	—	103 077	203 658	81 672 510
3. Manufakturvaror och verkstadsprodukter.					
Tackjärns- och metallgjutgoods	24 582	6 395 945	6 125		1 893 889
Manufakturvaror av järn och stål	—	—	—		42 263 269
Maskingods och övriga verkstadsarbeten	—	—	—		25 001 168
Summa manufakturvaror och verkstadsprodukter	—	—	—		69 158 326
Summa smitt och pressat samt valsat järn och stål jämte manufakturvaror och verkstadsprodukter	—	—	—		150 830 836
4. Skrot för omsmältning, erhållet vid framställning av de i tabb. 5 och 6 redovisade tillverkningarna.					
Stångjärnsavhugg	60 722	4 919 225	752	943	207 845
därav av välljärn.....	1 234	182 565	717	23	141 745
" " götmetall	59 488	4 736 660	35	920	66 100
Annat skrot.....	79 939	4 929 105	—	2 106	119 138
därav av välljärn.....	367	19 685	—	92	6 095
" " götmetall	79 572	4 909 420	—	2 014	113 043

Tab. 7. Tillverkning vid bergverken av andra metaller än järn m. m.
år 1926.

1	2	3	4	5	6
Tillverkningar	Hela årstillverkningen		Därav till avsalu		Av hela års- tillverkningen hava ute- slutande eller huvudsakligen framställda av utländskt råmaterial kg
	kg	Värde i kronor	kg	Värde i kronor	
Silverprecipitat (med 3·9 % silver)	10 292	20 584	10 292	20 584	10 292
Verkbly (råbly)	628 900	304 388	—	—	251 000
Frisk- och raffinadbly	522 400	309 261	522 400	309 261	203 000
Kopparskärsten	1 428 600	106 952	1 428 600	106 952	81 000
Cementkoppar	6 766 126	5 425 326	1 719 926	1 414 212	6 764 300
Råkoppar (slaggekoppar med 81·52 % koppar)	123 000	106 266	123 000	106 266	123 000
Raffinadkoppar, framställd av cementkoppar	3 794 476	4 232 680	3 794 476	4 232 680	3 794 476
Råzink (hårdzink)	1 873 100	912 200	203 200	98 885	875 000
Handelszink	3 960 600	2 348 636	3 960 600	2 348 636	1 829 000
Finzink	805 000	513 590	805 000	513 590	353 000
Metallisk kobolt	3 726	53 095	3 726	53 095	3 726
Brunsten, pulveriserad	1 000	140	1 000	140	—

Ann. Utöver i tabellen upptagna tillverkningar hava redovisats dels 151 395 kg raffinad(koppar-)slag, hållande 25 % koppar, med värdet 20 588 kr., framställd av utländskt råmaterial, dels med inhemsk zinkmalmslig som utgångsmaterial 23 041 553 kg rostet zinkblande med värdet 1 953 775 kr., och höllo därav 562 753 kg 44 %, 3 435 800 kg 40 % och 19 043 000 kg 37·32 % zink. — Av den redovisade kvantiteten kopparskärsten höllo 81 000 kg 61 % och 1 347 600 kg 6·9 % koppar samt av cementkopparn 1 634 483 kg 87 %, 1 826 kg 85·7 % och 5 129 817 kg 81·51 % koppar. — Vid kopparverken ha jämväl framställts 2 196 762 kg zinkoxid, hållande 70 à 69 % zink.

Tab. 8. Uppfordringen ur andra

I tabellen använda

Brytningsmetod: D = dagbrott; I = igensättaingsbrytning; M = magasinsbrytning;

	1	2	3	4	5
	Gruvor (gruvfält)	Antal under året med malmfångst arbetade utmål	Under året använd brytningsmetod	Antal veckor, varunder gruvan arbetats	Totala kvantiteten utfraktat berg och malm Ton
1	Uppsala län	1	—	—	5 875
2	<i>Dannemora socken</i> : Dannemora gruvor (Södra fältet).....	²⁾ 1	P	51	5 875
3	Södermanlands län	1	—	—	2 608
4	<i>Tunabergs socken</i> : Stora Utterviksgruvan	1	D	24	2 608
5	Östergötlands län	—	—	—	29 677
6	<i>Godtgårds socken</i> : Åmmebergsfältet	²⁾	I	52	29 677
7	Jönköpings län	2	—	—	2 000
8	<i>Ödestugu socken</i> : Spexerydsfältet:				
9	Twistegruvan.....	1	T	52	1 050
9	Mellanfältet	1	T	52	950
10	Älvsborgs län	1	—	—	15 180
11	<i>Fröskogs socken</i> : Kesebolsgruvan.....	1	{ M P }	52	{ 3 500 9 680 }
12	Värmlands län	4	—	—	—
13	<i>Färnebo socken</i> : Långbansfältet	¹¹⁾ 4	¹¹⁾	¹¹⁾	¹¹⁾
14	Örebro län	6	—	—	82 336
15	<i>Hammars och Lerbäcks socknar</i> : Åmmebergs zinkgruvor	1	I	52	{ 28 533 36 132 }
16	<i>Kopparbergs köping</i> : Kaveltorpsfältet	4	P	52	15 532
17	<i>Ljusnarsbergs socken</i> : Uddgruvan	1	S	20	2 139
18	Kopparbergs län	17	—	—	185 143
19	<i>Falu stad</i> : Falu gruva.....	1	I	52	¹⁴⁾ 79 704
20	<i>Scärdsjö socken</i> : Svartviks- och Mellangruvorna	2	M	51	13 697
21	Kompanigruvan, äldre varp	1	—	1	—
22	Stormyrgruvan, äldre varp.....	1	—	2	—
23	<i>Vika socken</i> : Nya Kalvbäcksgruvan	1	S	39	12 697
24	<i>Stora Skedvi socken</i> : Lövasfältet (Storgruvan).....	1	¹⁷⁾	31	381
25	<i>Garpenbergs socken</i> : Garpenbergs odalfält	1	¹⁸⁾	52	12 476
26	Ryllshyttefältet (Kompanigruvan).....	1	S	52	430
27	<i>Grangärde socken</i> : Saxbergsfältet (Långfalls-, Rålinje-, God- och Gustavsgruvorna).....	4	S	52	52 627
28	<i>Ludevika socken</i> : Dynamitgruvan.....	1	D	13	1 100
29	Herman Andersgruvan	1	D	3	70
30	Stigargruvan.....	1	PT	52	10 684
31	Brunnsviksgruvan	1	P	8	1 277

¹⁾ Svavelkis, där ej annorlunda anges. — ²⁾ Även redovisat i tab. 1. — ³⁾ Zinkmalm. — ⁴⁾ Malm-
10 % mangan och 24 % järn. — ⁵⁾ Utmålet redovisat på Örebro län. — ¹⁰⁾ Därav ur äldre varp 70 ton. —
bly- och kopparmalm; därav ur äldre varp 208 ton. — ¹³⁾ Molybdenmalm. — ¹⁴⁾ Häri ingå 2 094 ton rödmull.
¹⁷⁾ Endast schaktsänkning och ortdrivning. — ¹⁸⁾ Endast ortdrivning. — ¹⁹⁾ Zinkmalm; därav ur äldre varp
— ²²⁾ Bly- och zinkmalm. — ²³⁾ Järn- och blymalm; därav ur äldre varp 5 724 ton.

malmgruvor än järngruvor år 1926.

beteckningar:

P = pallbrytning i öppna rum; T = takbrytning utan igensättning; S = skivbrytning.

6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Erhållen stuf- och plock- samt annan direkt användbar malm, i ton							Värde å den direkt användbara malmen	Den direkt användbara malmens halt i % av metaller	Erhållen för anrikning avsedd produkt	
Kopparmalm	Mangalmalm	Zinkmalm	Bly- och silvermalm	Arsenikmalm	Svavel- och magnetkis ¹⁾	Summamalm	Kronor		Ton	
—	—	2 255	—	—	328	2 583	183 484	—	277	1
—	—	875	—	—	—	875	87 490	46	—	
—	—	277	—	—	—	277	13 875	34	—	
—	—	1 103	—	—	—	1 103	77 203	40	3, 277	2
—	—	—	—	—	5) 328	328	4 916	6)	—	
—	2 608	—	—	—	—	2 608	19 560	—	—	3
—	7) 2 608	—	—	—	—	2 608	19 560	8)	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	24 384	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	3) 24 384	6
—	970	—	—	—	—	970	38 800	—	—	7
—	10) 970	—	—	—	—	970	38 800	48	—	8
—	3 848	—	—	—	—	3 848	153 920	—	—	9
—	3 848	—	—	—	—	3 848	153 920	48	—	10
—	6 165	—	—	—	—	6 165	130 228	—	4 139	11
—	2 566	—	—	—	—	2 566	76 980	38	—	12
—	1 533	—	—	—	—	1 533	30 660	28	—	13
—	550	—	—	—	—	550	8 800	24	4 139	14
—	830	—	—	—	—	830	8 300	15	—	15
—	686	—	—	—	—	686	5 488	14	—	16
30	—	9 357	—	—	—	9 387	615 974	—	41 286	17
—	—	2 721	—	—	—	2 721	178 688	38	16 118	18
30	—	6 636	—	—	—	6 636	435 786	38	14 938	19
—	—	—	—	—	—	30	1 500	10—12	12) 8 964	20
—	—	—	—	—	—	—	—	—	13) 1 266	21
10	—	—	23	—	67 206	67 239	898 263	—	138 665	22
10	—	—	—	—	—	10	100	4)	—	23
—	—	—	—	—	66 336	66 336	886 253	38 9)	15) 16)	24
—	—	—	—	—	—	—	—	—	20 425	25
—	—	—	—	—	—	—	—	—	96	26
—	—	—	—	—	—	—	—	—	256	27
—	—	—	23	—	—	23	1 770	30	3) 10 181	28
—	—	—	—	—	—	—	—	—	358	29
—	—	—	—	—	—	—	—	—	3) 6 261	30
—	—	—	—	—	—	—	—	—	10) 39 788	31
—	—	—	—	—	—	—	—	—	15) 46 635	32
—	—	—	—	—	20) 820	820	9 840	21)	—	33
—	—	—	—	—	5) 50	50	300	—	—	34
—	—	—	—	—	—	—	—	—	22) 8 314	35
—	—	—	—	—	—	—	—	—	23) 6 351	36

mult. — 5) Magnetkis. — 6) Malmen höll 34 % svavel och 56 % järn. — 7) Eulysit. — 8) Malmen höll ca 11) Utmålen äro även upptagna i tab. 1, i vilken tab. det brutna berget och malmen redovisas. — 12) Zink-, använd för rödfärgtillverkning. — 13) Zink-, bly- och kopparmalm. — 14) Därav ur äldre varp 13 298 ton. — 39 358 ton. — 20) Magnetkis; därav ur äldre varp 50 ton. — 21) Malmen höll 33 % svavel och 52 % järn.

	1	2	3	4	5
	Gruvor (gruvfält)	Antal under året med malm- fångst arbetade utmål	Under året använd bryt- nings- metod	Antal veckor, varunder gruvan arbetats	Totala kvantiteten utfraktat berg och malm Ton
1	Västerbottens län	4	—	—	21 855
2	Skellefteå socken: Boliden n:r 18, 19, 20 och 21	4	P	48	³⁾ 21 855
3	Hela riket	36	—	—	344 674
4	Värde i kronor	—	—	—	—

¹⁾ Svavelkis, där ej annorlunda angives. — ²⁾ Malmen höll 10—27 % arsenik och 3—3.5 % koppar den vid Boliden brutna svavelkisen har ej kunnat uppgivas. — ³⁾ Malmen höll 39 % svavel, 3 % koppar och

Tab. 9. Uppfördringen ur

	1	2	3	4
	Stenkolsfältets (-gruvans)		Antal veckor, var- under gruvan arbeta- tats	Brytnings- mängd (berg, sten- kol och lera) Ton
	belägenhet	n a m n		
1	Kristianstads län		—	165 259
2	Västra Broby m. fl. socknar	Hyllinge ¹⁾	48	57 944
3	Björnekulla m. fl. socknar	Ormastorp	48	107 315
4	Malmöhus län		—	533 770
5	Ekeby socken	Skromberga	48	67 701
6	Trollenäs socken	Stabbarp	42	²⁾ 4 310
7	Höganäs och Väsby socknar	Höganäs	48	³⁾ 128 353
8	Norra Vrams m. fl. socknar	Gunnarstorp	48	57 756
9	Södra Vrams m. fl. socknar	Billesholm	48	151 446
10	Bjuvs socken	Bjuv	48	124 204
11	Skaraborgs län		—	1 465
12	Bergs socken	Billingen	12	1 465
13	Hela riket		—	700 494

¹⁾ Av de redovisade, genom Hyllinge gruvas schakt uppfördrade kvantiteterna hava inom Rosendals- samt inom Bjuvs gruvans utmål i samma län 14 940 ton kol n:o 1, 2 907 ton n:o 2, 658 ton n:o 3 och 2 852 berg. — ⁴⁾ Vanadinhaltigt.

6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Erhållen stuf- och plock- samt annan direkt användbar malm, i ton							Värde å den direkt användbara malmen	Den direkt användbara malmens halt i % av metaller	Erhållen för anrikning avsedd produkt	
Kopparmalm	Manganmalm	Zinkmalm	Bly- och silvermalm	Arsenikmalm	Svavel- och magnetkis ¹⁾	Summa malm	Kronor		Ton	
—	—	—	—	13 149	2 225	15 374	850 000	—	—	1
—	—	—	—	13 149	—	13 149	850 000	²⁾	—	2
				—	2 225	2 225	⁴⁾	⁵⁾	—	
40	13 591	11 612	23	13 149	69 759	108 174	—	—	208 751	3
I 600	342 508	793 042	I 770	850 000	901 309	—	2 890 229	—	—	4

samt 20—50 g guld och 70—125 g silver per ton. — ³⁾ Därav oskrätt 2 777 ton. — ⁴⁾ Försäljningsvärde å 2 % arsenik.

stenkolsgruvorna år 1926.

5	6	7	8	9	10	11	12	13	
E r h å l l n a p r o d u k t e r									
S t e n k o l					Eldfast lera		Klinkerlera		
N:o 1	N:o 2	N:o 3 (inbegr. flis)	Tillsammans						
T o n			Ton	Värde i kronor	Ton	Värde i kronor	Ton	Värde i kronor	
88 884	17 168	41 513	147 565	1 659 791	—	—	—	—	1
35 701	9 255	3 987	48 943	567 835	—	—	—	—	2
53 183	7 913	37 526	98 622	1 091 956	—	—	—	—	3
102 243	117 152	16 611	236 006	3 657 224	172 936	704 474	45 871	184 162	4
1 372	24 610	1 874	27 856	360 303	1 439	6 418	34 625	141 616	5
—	—	53	53	212	—	—	490	4 900	6
13 042	35 993	13 771	62 806	714 521	46 210	161 735	10 756	37 646	7
26 084	1 673	—	27 757	556 752	19 339	96 695	—	—	8
43 677	21 230	—	64 907	1 212 527	65 785	265 118	—	—	9
18 068	33 646	913	52 627	812 909	40 163	174 508	—	—	10
102	—	—	102	3 060	—	—	—	—	11
⁴⁾ 102	—	—	102	3 060	—	—	—	—	12
191 229	134 320	58 124	383 673	5 320 075	172 936	704 474	45 871	184 162	13

koncessionen i Malmöhus län brutits 3 828 ton kol n:o 1, 750 ton n:o 2, 295 ton n:o 3 och 1 755 ton berg ton berg. — ²⁾ Dagbrott. — ³⁾ Därav i dagbrott 691 ton kol n:o 2, 10 756 ton klinkerlera och 2 137 ton

Tab. 10. Produktionen av oarbetad sten och stenarbeten år 1926.

1	2	3	4	5
P r o d u k t e r	Kvan- titets- grund	Totala brytnings- kvantiteten	Produktion för avsalu	
			Kvantitet	Värde i kr.
<i>Sten och stenarbeten:</i>				
Granit och gnejs:				
blocksten (råblock)	ton	.	24 629	401 420
krossad sten, makadam och granitsand	»	—	324 256	1 065 382
gatsten: storgatsten, handslagen	»	—	252 401	5 340 460
smågatsten: handslagen	»	—	113 442	2 279 004
maskinslagen	»	—	30 605	592 004
kantsten för gatu- och vägarbeten	»	—	54 259	1 617 312
byggnadssten (ej slipad, polerad eller skulpte- rad)	»	—	20 740	1 137 820
sten för tekniska ändamål	»	—	102	10 200
andra arbeten: ej slipade, polerade eller skulp- terade	»	—	4 142	985 385
slipade eller polerade	»	—	1 361	546 216
skulpterade	—	—	—	120 304
S. k. svarta och gröna graniter:				
blocksten (råblock)	ton	.	38 789	2 226 949
arbetad sten: enbart buggna arbeten	»	—	582	315 834
slipade, polerade eller skulpte- rade arbeten	»	—	2 234	1 419 484
Porfyr, monumentsten	»	—	50	6 100
Täljsten:				
råblock	»	.	428	8 000
täljstensmjöl	»	—	1 535	61 754
byggnads- och monumentsten	»	—	1 258	121 476
hällar, ugnar, husgeräds- och prydnadssaker m. m.	—	—	—	270 740
Lerskiffer: takskiffer	ton	—	1 400	120 000
andra arbeten	—	—	—	35 740
Alunskiffer: råsten	ton	1) 299 338	—	—
skifferkalk och -mjöl	»	—	2 160	36 700
Sandsten: råsten				
flis och krossad sten (slipsand)	»	.	5 923	23 107
byggnads- och monumentsten	»	—	5 768	42 303
kvarn- och defibrörstenar	»	—	28	5 355
slip- och brynstenar	»	—	99	9 000
slip- och brynstenar	»	—	670	61 000
Kvartsit: råsten	»	78 174	10 387	42 543
flis och krossad sten (slipsand)	»	—	67 787	250 812
Flinta: rå	»	18 730	15 630	19 400
arbetad	»	—	394	60 596
Kalksten och dolomit:				
råsten	»	2) 2 233 752	541 100	2 171 142
skärv och krossad sten	»	—	69 802	113 848
kalkstensmjöl	»	—	46 536	331 289

1) Härav 293 332 ton använda som bränsle, 4 781 ton till oljedestillation och 1 235 ton för cementfabrikation.

2) Härav ha 148 504 ton redovisats såsom kalkmärgel, använd för cementfabrikation.

TAB. 10 (forts.). PRODUKTIONEN AV OARBETAD STEN OCH STENARBETEN ÅR 1926.

1	2	3	4	5
P r o d u k t e r	Kvan- titets- grund	Totala brytnings- kvantiteten	Produktion för avsalu	
			Kvantitet	Värde i kr.
<i>Sten och stenarbeten (forts.):</i>				
Kalksten och dolomit (forts.):				
byggnads- och monumentsten: enbart huggen	ton	—	2 418	231 112
hyvlad eller sli-	»	—	8 892	1 374 121
pad	—	—	—	9 475
skulpterad	—	—	—	100 143
andra arbeten	—	—	—	—
Marmor: råblock	ton	3 638	111	25 123
byggnads- och monumentsten	»	—	3 610	1 623 569
möbelmarmor och andra arbeten	—	—	—	1 086 396
Fältspat: omalen	ton	—	33 550	482 816
därav: 1:ma	»	—	13 360	—
2:da	»	—	10 506	—
andra kvaliteter	»	—	9 684	—
malen	»	—	420	18 900
Kvarts: omalen	»	—	40 347	307 527
malen	»	—	2 271	79 342
Glimmer	»	—	53	1 520
<i>Kalk: framställd genom periodisk</i>				
bränning:				
osläckt kalk	hl	—	2 379 436	2 921 007
släckt kalk	»	—	49 381	39 504
<i>framställd genom kontinuerlig</i>				
bränning:				
osläckt kalk	»	—	1 766 585	5 927 542
bränd dolomit	»	—	28 790	185 218
släckt kalk	»	—	67 791	90 531
slagen kalk	»	—	5 398	81 082
mjölcalc	»	—	80 266	86 009
<i>Krita: rå</i>	ton	14 000	—	—
slamnad	»	—	15 604	760 942
<i>Kiselgur: rå</i>	»	—	475	29 665
arbeten därav	—	—	—	11 741
<i>Olja, utvunnen ur alunskiffer</i>	kg	—	51 000	4 335

Tab. 11. Förbrukningen vid berg-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Län	Stenkol och sten- kols- stybb samt kolbri- ketter	Koks och koks- stybb	Torv- bränsle	Träkol och trä- kolsstybb	Ved i större stycken (kast- ved)	Annat trä- bränsle	Fly- tande bräns- le	Masugns- gas ²⁾	Alun- skiffer
	Ton			hl	m ³		Ton	1000 m ³	Ton
1. Järngruvor, an- riknings- och briket- teringsverk	11 072	3 947	17	323 681	5 729	2 651	111	1 842	—
Stockholms län	—	—	—	19 745	—	—	10	—	—
Uppsala län	7	—	—	32 483	938	—	—	116	—
Södermanlands län	11	630	—	1 710	—	—	—	—	—
Östergötlands län	4	—	—	1 200	120	—	—	—	—
Kalmar län	—	1 083	—	1 250	—	325	2	—	—
Malmöhus län	6 707	—	—	—	—	—	—	—	—
Värmlands län	—	104	17	30 916	42	285	—	—	—
Örebro län	437	2	—	33 162	262	1 181	—	1 726	—
Västmanlands län	834	22	—	77 370	2 022	—	—	—	—
Kopparbergs län	948	465	—	53 673	1 439	800	64	—	—
Gävleborgs län	781	79	—	65 779	356	—	—	—	—
Norrbottnens län	1 343	1 562	—	6 393	550	60	35	—	—
2. Andra gruvor och anrikningsverk	28 922	126	—	140	696	689	36	—	—
Södermanlands län	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Jönköpings län	30	—	—	—	—	—	32	—	—
Kristianstads län	³⁾ 8 179	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmöhus län	³⁾ 20 309	—	—	—	—	—	—	—	—
Örebro län	378	52	—	140	77	689	—	—	—
Kopparbergs län	26	74	—	—	619	—	3	—	—
3. Järnverk	243 472	137 847	1 583	20 093 802	143 590	420 219	1 210	23 753	—
Stockholms län	—	—	—	198 240	—	—	—	—	—
Uppsala län	3 518	894	90	779 358	22 670	14 861	—	1 334	—
Södermanlands län	5 786	29 389	—	124 933	3 498	1 350	—	14 100	—
Östergötlands län	12 791	1 043	—	473 577	3 056	17 133	35	—	—
Jönköpings län	—	75	—	34 590	55	20	—	—	—
Kronobergs län	—	8	299	115	31	475	—	—	—
Blekinge län	8 084	1 033	402	9 288	5 449	—	—	—	—
Malmöhus län	4 201	36	—	—	—	—	—	—	—
Hallands län	2 198	—	76	—	—	100	—	—	—
Älvsborgs län	2 500	16 970	1	490 462	513	257	731	—	—
Skaraborgs län	166	1 810	—	1 780	—	—	—	—	—
Värmlands län	21 120	3 093	—	1 722 822	28 621	53 198	43	—	—
Örebro län	29 531	8 627	696	3 605 092	9 641	68 504	37	6 000	—
Västmanlands län	47 382	1 976	19	2 996 210	46 595	53 125	266	—	—
Kopparbergs län	37 180	60 799	—	4 207 909	16 356	105 241	2	—	—
Gävleborgs län	69 015	11 660	—	5 342 031	7 105	105 955	96	2 319	—
Norrbottnens län	—	434	—	107 400	—	—	—	—	—

¹⁾ Dessutom hava vid sjömahnsfångsten i Jönköpings - Kronobergs län förbrukats 20 ton stenkol, 10 m³ ständigt redovisats. — ³⁾ Stenkolsgruvor.

verken av bränsle år 1926¹⁾.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
(Forts.)	Stenkol och sten- kols- stybb samt kolbri- ketter	Koks och koks- stybb	Torv- bränsle	Träkol och trä- kolsstybb	Ved i större stycken (kast- ved)	Annat trä- bränsle	Fly- tande brän- sle	Masugns- gas	Alun- skiffer
Län	Ton			hl	m ³		Ton	1000 m ³	Ton
4. Andra metall- framställningsverk o. d.	11 563	127	—	2 570	3 047	2 274	1 094	—	—
Kalmar län.....	3 069	—	—	—	1 685	—	664	—	—
Malmöhus län.....	6 462	127	—	2 570	—	—	430	—	—
Älvsborgs län.....	422	—	—	—	800	—	—	—	—
Örebro län.....	1 314	—	—	—	229	2 274	—	—	—
Kopparbergs län.....	296	—	—	—	333	—	—	—	—
5. Stenindustriella anläggningar	46 471	6 417	693	9 831	57 616	7 011	168	—	293 322
Stockholms stad.....	1 598	4	—	—	42	3	—	—	—
Stockholms län.....	83	—	—	—	1 264	—	50	—	—
Uppsala län.....	1 099	6	—	—	—	—	—	—	—
Södermanlands län...	8 867	—	—	—	2 078	50	—	—	—
Östergötlands län.....	—	48	—	300	233	—	1	—	1 500
Jönköpings län.....	377	—	—	—	214	—	—	—	—
Kronobergs län.....	311	—	—	6	1 040	500	7	—	—
Kalmar län.....	284	5 702	—	—	461	140	10	—	10 104
Gotlands län.....	1 385	—	—	—	326	1 691	1	—	—
Blekinge län.....	259	—	10	—	40	—	3	—	—
Kristianstads län.....	3 721	15	391	—	4 537	1 499	39	—	—
Malmöhus län.....	9 643	23	222	—	142	20	7	—	—
Hallands län.....	484	9	—	—	—	—	—	—	—
Göteborgs o. Bohus län	504	4	—	—	41	—	4	—	—
Älvsborgs län.....	6	—	—	—	20	—	6	—	700
Skaraborgs län.....	209	—	10	—	367	38	17	—	253 186
Värmlands län.....	—	—	—	120	68	20	—	—	—
Örebro län.....	8 760	—	—	2 614	1 983	—	16	—	27 832
Västmanlands län.....	7 267	536	—	—	12 651	50	7	—	—
Kopparbergs län.....	1 597	70	—	6 746	19 925	3 000	—	—	—
Jämtlands län.....	17	—	—	—	10 477	—	—	—	—
Västerbottens län.....	—	—	—	—	1 700	—	—	—	—
Norrbottens län.....	—	—	—	45	7	—	—	—	—
Samtliga bergverk	341 500	148 464	2 233	20 430 024	210 678	432 844	2 619	25 595	293 322

ved, 15 m³ annat träbränsle och 17 ton flytande bränsle. - - ²⁾ Förbrukningen av masugns gas har endast ofull-

Tab. 12. Träkolsförbrukningen vid verk med framställning av järn och stål år 1926.

1	2	3	4	5	6	7	8
L ä n	Träkol av skogsved		Träkol av sågverks- ribb		Träkol av skogsved och såg- verksribb, milkolade och ugnskolade tillsam- mans	Värde i kronor	Medel- värde per hl i kronor
	Milkolade	Ugns- kolade	Milkolade	Ugns- kolade			
	H e k t o l i t e r						
Stockholms län	—	—	198 240	—	198 240	178 416	0·90
Uppsala län	560 386	134 380	171 324	—	866 090	752 841	0·87
Södermanlands län	105 858	—	69 085	—	174 943	126 446	0·72
Östergötlands län	221 966	—	251 611	—	473 577	341 526	0·72
Jönköpings län	8 000	2 000	24 590	—	34 590	28 220	0·82
Kronobergs län	—	—	115	—	115	115	1·00
Blekinge län	—	—	9 283	—	9 283	7 900	0·85
Älvsborgs län	232 564	455	101 572	134 773	469 364	519 553	1·11
Skaraborgs län	—	1 780	—	—	1 780	3 530	1·98
Värmlands län	1 484 529	—	206 913	174 829	1 866 271	2 101 328	1·13
Örebro län	3 033 252	—	542 458	87 520	3 663 230	3 480 249	0·95
Västmanlands län	2 711 352	91 544	347 561	54 700	3 205 157	2 976 069	0·93
Kopparbergs län	3 522 012	1 011 878	46 500	80 000	4 660 390	3 911 336	0·84
Gävleborgs län	2 950 637	805 761	1 432 943	141 602	5 330 943	4 977 861	0·93
Västernorrlands län	21 953	—	10 676	—	32 629	24 309	0·75
Norrbottnens län	98 374	—	—	—	98 374	63 943	0·65
Hela riket	14 950 883	2 047 798	3 412 871	673 424	21 084 976	—	—
Värde i kronor	14 069 924	1 817 973	2 926 508	679 237	—	19 493 642	—
Medelvärde per hl i kronor	0·94	0·89	0·86	1·01	—	—	0·92

Tab. 13. Motorer, använda vid bergverken år 1926. ¹⁾

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Motorer	Vid gruvbrytniug								Vid anrikning, brikettering och smörting			
	för omedelbar drift av maskiner och apparater						för drivande av elektricitetsgenera- torer		för omedelbar drift av maskiner och apparater		för drivande av elektricitetsgenera- torer	
	uppföring och pumpning		borrning		andra ändamål							
	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr
Vattenhjul.....	3	75	—	—	1	5	—	—	—	—	—	—
Vattenturbiner.....	—	—	2	235	—	—	38	6 774	4	70	3	255
Ångmaskiner.....	25	1 230	1	125	1	50	3	260	—	—	—	—
Ångturbiner.....	—	—	—	—	—	—	4	1 030	—	—	—	—
Oljemotorer.....	2	120	1	20	2	24	1	265	—	—	—	—
Gasmotorer.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Elektriska motorer.....	480	22 502	109	15 442	970	31 173	—	—	631	15 613	—	—
Summa	510	23 927	113	15 822	974	31 252	46	8 329	635	15 683	3	255

1	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Motorer	Vid järnverk samt andra metallframställningsverk o. d.				Vid stenindustriella anläggningar				Summa motorer			
	för omedelbar drift av maskiner och apparater		för drivande av elektricitetsgenera- torer		för omedelbar drift av maskiner och apparater		för drivande av elektricitetsgenera- torer		för omedelbar drift av maskiner och apparater		för drivande av elektricitetsgenera- torer	
	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr
	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr
Vattenhjul.....	33	1 050	—	—	2	45	—	—	39	1 175	—	—
Vattenturbiner.....	223	33 108	151	133 847	2	47	2	348	231	33 460	194	141 224
Ångmaskiner.....	28	15 482	7	1 096	54	1 210	2	90	109	18 097	12	1 446
Ångturbiner.....	—	—	10	10 090	—	—	1	15	—	—	15	11 135
Oljemotorer.....	6	185	3	635	43	806	3	170	54	1 155	7	1 070
Gasmotorer.....	—	—	7	6 200	1	10	1	90	1	10	8	6 290
Elektriska motorer.....	7 292	193 915	—	—	868	11 995	—	—	10 350	290 640	—	—
Summa	7 582	243 740	178	151 868	970	14 113	9	713	10 784	344 537	236	161 165

¹⁾ Vid malnfångsten i sjön Vidöstern (Jönköpings—Kronobergs län) ha dessutom använts 2 oljemotorer om 55 hkr och 1 elektrisk motor om 5 hkr. — ²⁾ Här ingår »Andra metallframställningsverk o. d.» med 1 oljemotor om 15 hkr och 306 elektriska motorer om 3 827 hkr för omedelbar maskindrift samt 2 ångmaskiner om 630 hkr för elektrisk generator-drift. — ³⁾ Här ingår fältspats- och kvartsbrotten med 3 ångmaskiner om 91 hkr, 10 oljemotorer om 264 hkr och 24 elektriska motorer om 589 hkr för omedelbar maskindrift samt 1 ångturbin om 15 hkr för elektrisk generator-drift.

Av Kungl. Kommerskollegium

hava intill den 12 november 1927 offentliggjorts av:

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK:

INDUSTRI OCH BERGSHANTERING:

INDUSTRI. Årgångarna 1911—1925.

BERGSHANTERING. Årgångarna 1911—1926.

SPECIALUNDERSÖKNINGAR:

Textil- och beklädnadsindustrien.

Läder-, hår- och gummivaruindustrien.

Sveriges bergshantering år 1913.

Sveriges monterade vattenkraft.

HANDEL. Årgångarna 1911—1925.

SJÖFART. Årgångarna 1911—1925.

STATISTISKA MEDDELANDEN:

SER. A. BAND III: 1. Statistisk översikt av det svenska näringslivets utveckling åren 1870—1915.

SER. C. MÅNADSSTATISTIK ÖVER HANDELN. Årgångarna 1913—1926 samt av årgången 1927 häft. 1—9.

BLAND ÖVRIGA PUBLIKATIONER MÄRKAS:

KOMMERSIELLA MEDDELANDEN. Årgångarna 1914—1926 samt av årgången 1927 häft. 1—20.

BRÄNSLEFÖRBRUKNINGEN ÅREN 1913—1917 vid industriella anläggningar, kommunikationsanstalter samt allmänna verk och inrättningar. Specialundersökning.

RIDDARHYTTE MALMFÄLT. Beskrivningar över mineralfyndigheter N:r 1.

PERSBERGS MALMTRAKT och berggrunden i de centrala delarna av Filipstads bergslag. Beskrivningar över mineralfyndigheter N:r 2.